

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

20 **23**

OGH ÅRSREDOVISNING

INNEHÅLL

Svenska Jägareförbundets styrelse	4
Ordförande har ordet	5
Verksamhetsberättelse	
– Inledning	6
– Jakt och viltförvaltning	10
– Kommunikation och media	42
– Medlem och marknad	46
– Intressebevakning	52
– Juridik	53
– Öster Malma Service AB	54
– Sveriges Vildnad	54
– Svensk Våtmarksfond	55
Årsredovisning	
– Ekonomi	56
– Fem år i sammandrag	58
– Resultaträkning	59
– Balansräkning	60
– Kassaflödesanalys	62
– Tilläggsupplysningar	63
– Underskrifter	70
Revisionsberättelser	72

*Verksamhetsberättelse och årsredovisning återfinns även på
<https://jagareforbundet.se/arsredovisning-verksamhetsberattelse/>*

Bilagor

Årsrapport Adaptiv klövviltförvaltning

Årsrapport Vilt och trafik

Årsrapport Viltprovtagning

Årsrapport Invasiva arter

Delges via hemsidan under <https://jagareforbundet.se/arsrapporter-upphandlade-uppdrag/>

Rapport Urban viltförvaltning

Rapport Utbildning viltkameror

Rapport Referensområden digital viltövervakning

Rapport Projekt gåsförvaltning

Rapport Vinginsamling

Delges på hemsidan under <https://jagareforbundet.se/verksamhetsbidrag/>

Verksamhetsberättelse Öster Malma

Delges på <https://jagareforbundet.se/arsredovisning-verksamhetsberattelse/>

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDETS STYRELSE. Bakre raden från vänster: Frederik Treschow, Hans Olsson, Lennart Johannesson, Anders Gruvaeus (2:a vice ordförande), Björn Sundgren (personalrepresentant). Framre raden från vänster: Gun Fahlander, Birgitta Isaksson, Peter Eriksson (ordförande), Rebecca Lundholm Krig, Mikael Samuelsson (1:a vice ordförande), Madeleine Lilliehöök.

FOTO: KRISTOFFER PETTERSSON/SVENSK JAKT

2023 ska nu summeras och vi kan konstatera att Jägareförbundets verksamhet och omfattning av olika verksamhetsområden bara växer och blir alltmer komplex.

Detta är troligen något som är nödvändigt, att ständigt kunna anpassa sig till förändrade förutsättningar. Det har nu förbundet gjort på det ekonomiska området, med organisationsbidrag, de uppdrag Naturvårdsverket upphandlat och att förbundet dessutom erhållit ett antal verksamhetsbidrag. Exempel på en organisation som anpassar sig efter förutsättningarna och lyckas på bästa sätt verka för viltet och medlemmarna.

Vi har nu startat upp ett arbete med att utröna de strategiska mål vi ska sätta fram till 2030, ett år då förbundet har verkat i 200 år. Det är ett stort engagemang från många delar av organisationen, vilket bevisar den vitalitet som råder i hela förbundet.

De stora frågor som dominerat verksamheten under året känner vi alla igen. Älgen, fjälljakten och rovdjuren, framför allt vargen, är krävande. Men även den biologiska mångfalden i såväl jordbrukslandskapet som i skogen och kustbandet blir en mer och mer central fråga. Och många andra.

Älgen

Älgstammen viker stadigt, under året har vi arbetat med att bygga upp en bra bild av vad medlemmarna och organisationen vill i älgfrågan. Utifrån en väl förankrad viljeinriktning återstår nu att se till att fördjupa diskussionen med skogsbruket och beslutsfattarna. Den allmänna opinionen har också börjat uppmärksamma konsekvenserna för såväl viltet som människor. Vi är en central aktör i frågan och kommer kämpa hårt för en livskraftig älgstam som medger en meningsfull jakt för våra medlemmar.

Rovdjuren

Klimatet gällande de stora rovdjuren börjar svänga. Det främsta tecknet på det är när EU-kommissionen tydliggjorde att man vill flytta vargen i bilagorna till Art- och habitatdirektiven. Ett positivt tecken i denna hopplösa situation vi har kämpat under många år och ett tydligt kvitto på att Jägareförbundets långsiktiga arbete i frågan ger resultat. Ingen annan har drivit frågan så länge och målmedvetet.

Fjälljakten

Fjälljakten är en fråga som egentligen är oerhört mycket större för hela samhället än att det "bara" skulle handla om jakten och fisket i fjällen. Arbetet har inte noterat några avgörande framgångar under 2023. Vi kan konstatera att regeringen beslutat att sända ut Renmarkskommitténs betänkande på bred remiss. För 2024 och framåt gäller det att alla uppmärksammar detta mer och se till att politikerna tar sitt ansvar. Alla medborgare i Sverige har samma rättigheter och skyldigheter.

Biologisk mångfald

Biologisk mångfald, med goda livsbetingelser för viltet, är långsiktigt avgörande. En balans i naturen mellan olika brukandeformer är högt ställda mål.

Förbundet kommer fortsätta vara jägarkårens tydligaste och starkaste röst i debatten. Vi fortsätter diskussionen och våra ingångsvärden är tydliga. För medlemmarna och jakten mot år 2030.

Peter Eriksson, förbundsordförande

INLEDNING

Svenska Jägareförbundet är en ideell förening som bildades 1830 och är en opolitisk uppbyggd organisation av folkrörelsekaraktär. Jägareförbundet bildades i huvudsak för att skydda de då hotade djurarterna i landet, främja en god jaktetik och bistå staten med att samla in kunskap om vilttillståndet i naturen.

Jägareförbundet består av enskilda medlemmar (157 295 den 30/6 2023) som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Föreningarna delar i sin tur in sin verksamhet i 296 jaktvårdslokaler. Föreningarna och kretsarna är självständiga juridiska personer med sina styrelser och årsstämmor. Utöver att välja förbundsstyrelsen utövar länsjaktvårdsföreningarna sitt inflytande i förbundet genom valda stämmombud på Jägareförbundets årsstämma. Cirka 2 000 lokalorganisationer är även anslutna till Jägareförbundet.

Jägareförbundets styrelse består av ordförande, nio ledamöter samt en representant för arbetstagarna. Generalsekreteraren ingår inte i styrelsen men är föredragande vid styrelsens sammanträden. Generalsekreteraren leder tjänstemannaorganisationen som består av 110 anställda som finns i en rikstäckande organisation. Fältpersonalen är indelad i tre regioner vilket i stort följer vildnadsförhållandena.

Organisationsbidrag

Sveriges jägare betalar sedan 1938 en årlig avgift, den så kallade jaktkortsavgiften. Avgifterna utgör viltvårdsfonden som förvaltas av Kammarkollegiet, men det är regeringen som beslutar om hur medlen i fonden disponeras. Ur denna fond erhåller Jägareförbundet från 1 juli 2022 ett organisationsbidrag.

Jägareförbundet har inte längre det så kallade Jakt- och viltvårdsuppdraget, vilket gick tillbaka till 1938. I dag har i stället förbundet ett organisationsbidrag för sitt grundläggande arbete, som bland annat innebär att leda delar av den praktiska jakten och viltvården. Med ett organisationsbidrag blir förbundet mer likställt andra ideella organisationer när det gäller bidrag. Dock kvarstår den stora skillnaden att det är jägarna själva som betalar och inga generella skattepengar. Förbundet redovisar sitt organisationsbidrag direkt till regeringen.

Upphandlade uppdrag

Naturvårdsverket har nu uppdraget att upphandla delar av det som förbundet tidigare gjorde inom Jakt- och viltvårdsuppdraget, fördela pengar till viltforskning samt bland annat registerhållning av jaktkortslösare.

De uppdrag Naturvårdsverket upphandlat för verksamhetsåret var Adaptiv klövviltförvaltning, Vilt och trafik, Viltövervakning och Viltprovtagning. Jägareförbundet vann alla fyra uppdragen. Utöver detta har Naturvårdsverket upphandlat Rovdjursinventering och Invasiva arter av förbundet. Invasiva arter betalas ur miljöanslaget och inte ur viltvårdsfonden.

Nytt från 2022 är att Naturvårdsverket också ansvarar för att fördela sökbara verksamhetsbidrag direkt kopplade till jakt. De verksamhetsbidrag förbundet erhållit för verksamhetsåret har varit för Digital viltövervakning, Utveckling gåsförvaltning, Urban viltförvaltning, Utbildning viltkamera samt Vinginsamling.

Tillsammans med utskicket för betalning av jaktkortet redovisas hur viltvårdsfondens pengar fördelas, vilket är viktigt för betalningsviljan. Genom bidragen och de upphandlade uppdragen har man lyckats koppla ihop en folkrörelse med den statliga viltförvaltningen. Verksamheten har i 85 år framgångsrikt byggts upp på ett sätt som vi ur ett internationellt perspektiv kan vara stolta över.

INLEDNING

Hållbart brukande

Jakt är ett viktigt exempel på hållbart brukande av den biologiska mångfalden och traditionella jaktmetoder är också en viktig del av vår kulturhistoria. Därmed faller jakten och viltförvaltningen på flera sätt in under våra åtaganden inom konventionen om biologisk mångfald. Vidare ger jakten viktiga incitament till anpassad skötsel inom jord- och skogsbruk, vilket i sin tur ger variation i landskapet, grön infrastruktur och ökad biologisk mångfald.

Viltförvaltningen är också ett område i samhället där olika aktörer finner avvägningar mellan olika ekosystemtjänster. Jägarna är därmed viktiga aktörer inom miljömålsarbetet, samtidigt som viltförvaltningen kan fungera vägledande inför en bredare övergång mot fokus på ekosystemtjänster i samhället. Jägareförbundet är drivande i arbetet för att finna ett hållbart multifunktionellt brukande av landskapet.

Jägareförbundets verksamheter bidrar i första hand till måluppfyllnad inom Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Ett rikt växt- & djurliv, Myllrande våtmarker och Giftfri miljö, men även inom Hav i balans, Levande kust och skärgård, Storslagen fjällmiljö samt Levande sjöar och vattendrag. Ett tydligt exempel är jägarnas arbete med att skapa grön infrastruktur i anslutning till vatten, vilket ger positiva effekter för flertalet av målen som anges ovan.

Jaktetik – en central del av vår vardag

För Svenska Jägareförbundet är jaktetik en central fråga som vi ständigt måste arbeta med för att säkerställa vår trovärdighet och samhällets acceptans av jakt och viltförvaltning. Härigenom kan också och de svenska jakttraditionerna främjas. Våra jaktetiska riktlinjer samlar vi i följande fem ställningstaganden:

1. Vi respekterar viltet, naturen, människan och samhället.
2. Vi vårdar en naturresurs på ett hållbart sätt.
3. Vi vårdar jaktens namn och rykte.
4. Vi söker och förmedlar kunskap.
5. Vi är noga med säkerheten.

Vår värdegrund – inte bara ord utan ett sätt att vara

Våra ledord är ÖPPENHET, RESPEKT och ANSVAR.

Svenska Jägareförbundet är ÖPPET för alla. Vi värdesätter nya idéer och konstruktiv kritik som en viktig del i demokratin och utvecklingen av förbundet. Vi bjuder in till att fler ska få uppleva jakt och viltvård, på så sätt ökar vi omvärldens kunskap om samspelet mellan vilt, människa och samhälle. Vi är stolta över att företråda Jägareförbundet i allt det vi gör och står för.

Vi har RESPEKT för viltet, människan och naturen samt har jaktetiska riktlinjer. Vi arbetar för att bevara och utveckla den svenska jakten och viltvården, nu och för kommande generationer. Genom kunskap, erfarenhet och tydlighet skapar vi förtroende i vår omgivning, vilket är avgörande för den svenska jaktens framtid. Vi respekterar och stödjer varandra för förbundets bästa.

Vi tar gemensamt ANSVAR för utvecklingen av Svenska Jägareförbundet. Vi tar ansvar för vår organisation genom att vara lyhörda och förankra våra beslut och vi tar samhällsansvar genom att sakligt framföra fakta. Vårt eget ansvar är grundläggande, men som individer tar vi också ansvar för helheten så att vision, mål och medel hänger ihop.

INLEDNING

Svenska Jägareförbundets ändamål

Svenska Jägareförbundets grundläggande ändamål formulerades redan 1830 då förbundet bildades och blev landets första landsomfattande jakt-, vilt- och naturorganisation. Omsorgen om de vilda djuren var skälet.

Viltstammarna utarmades på den tiden på grund av felaktiga jakttider och ett för högt jakttryck. Redan då uttrycktes viljan att befrämja ”jagstens ändmåligena utöfning med vetenskapens nya upptäckter och med rön och facta bidra till vetenskapens framsteg”.

Det grundläggande ändamålet ligger fast, men är idag än mer utvecklat.

Vi är en tydlig jägarorganisation som, förutom jakten och medlemmarna, har naturvård i centrum med en tydlig förankring i forskning och vetenskap.

Vi arbetar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans.

Vi värnar friluftslivet och allemansrätten som en viktig del av människors välbefinnande och som medlemmar i Svenskt Friluftsliv samarbetar vi också med andra friluftsförbund.

Svenska Jägareförbundet ska genom en riksomfattande organisation bestående av länsjaktvårdsföreningar och jaktvårdskretsar, i samverkan med myndigheter och andra organisationer, ta tillvara medlemmarnas intressen för jakt, viltförvaltning och natur genom:

- att sprida kunskap om vilt och arbeta för ökad förståelse för människans ansvar för naturen.
- att arbeta för biologisk mångfald med artrika och livskraftiga viltstammar i ett hållbart ekosystem.
- att arbeta för att viltets behov av variationsrika och produktiva miljöer blir tillgodosett.
- att föra fram jaktens stora värde för människors livskvalitet samt viltet som en förnyelsebar naturresurs.
- att arbeta för en långsiktig hållbar jakt bedriven utifrån god kunskap om viltförvaltning och hög etik.
- att lokalt, nationellt och internationellt arbeta för den svenska jakttraditionen och för jaktens framtid.
- att erbjuda god medlemservice.

Vi är partipolitiskt obundna. Verksamhetens kvalitet främjas av hög integritet och en demokratisk organisation som ska vila på ett stort mått av förankring och transparens. Att medlemmar, förtroendevalda och tjänstemän strävar mot samma mål är en förutsättning för en väl fungerande verksamhet. Därför måste vår organisation utvecklas kontinuerligt och en modern och god arbetsmiljö säkerställas. Mångfald vad avser kön, etnicitet och kompetens ska eftersträvas.

INLEDNING

Svenska Jägareförbundets vision

Visionen är lika enkel som tydlig:

”Svenska Jägareförbundet ska med kraft och kunskap leda och utveckla den svenska jakten och viltvården.”

Utifrån visionen bygger vi vår verksamhet och arbetar mot gemensamma mål.

FOTO: ROGER LUNDQVIST

Perspektiv 2030

Svenska Jägareförbundets strategiska måldokument Jakten på framtiden 2024 närmar sig sin avslutning. Förbundsstyrelsen valde därför under våren 2023 att påbörja arbetet med ett nytt strategiskt måldokument som går under namnet Perspektiv 2030.

Under våren bildades en projektgrupp som tagit fram underlag och skapat en metodik, som utgår från lärdomarna från Jakten på framtiden 2024. Metodik och material beslutas av en styrgrupp bestående av ledamöter från förbundsstyrelsen samt generalsekreteraren. Hela processen ska genomsyras av stor transparens och delaktighet i organisationen.

Underlag till processen har bestått av: omvärldsanalys, medlemsundersökning, intresseintervjuer och anseendeindex. Under september och oktober genomfördes den första workshopen med alla länsföreningar (och inbjudna jaktvårdskretsar). Återredovisning av resultatet av Workshop 1 skedde på ordförandekonferensen i november. Därefter följde av en snabb remissomgång kring resultatet.

Workshop 2 genomfördes i december 2023 och januari 2024. Målet med arbetet är att projektgruppen ska kunna leverera färdigt förslag på nya strategiska målbilder och mål, med mätbarhet och operativa inriktningar under våren. Till förbundsstämman 2024 ska detta lämnas i en proposition till stämman.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Förbundet har under året prioriterat tre viltförvaltningsfrågor som är avgörande: älgen, rovdjuren och fjälljakten. Det är frågor som kan få omfattande konsekvenser för jakten och jägarna. Dessa har tagit mycket fokus för förbundet under året.

Vad gäller älgrådan så har nu Jägareförbundet en sammanhållen bild av vad förbundet vill i denna fråga efter en enkät (16 000 svar), workshops och en formell remiss. Synen på älgförvaltningen och dess brister är homogen över landet och till stämman 2024 kommer förändringsförslagen att presenteras i samlad form.

Rovdjuren kräver mycket fokus i alla delar av förbundet. Särskilt uppmärksamhet har vargens etablering i södra Sverige krävt. Detta bedöms vara en fråga som kommer att kräva mycket fokus under avsevärd tid framöver. Under 2023 fördubblades tilldelningarna av björn, varg och lo vilket ställde höga krav på jägarna som genomförde jakten exemplariskt.

Fjälljakten och renmarkskommitténs betänkande är något som kan få långtgående konsekvenser. Det är inte bara jakten som kan påverkas utan många andra områden. Arbetet med detta har under året tagit mindre steg framåt.

Förbundet har en oerhörd bredd i arbetet, utöver dessa avgörande områden så engagerar sig förbundet i en mängd områden. Från kust till fjäll, från jordbrukslandskapet till skogsbygderna, fåglar, invasiva arter, digital viltövervakning, med mera.

Att kunna ta sig an de förekommande förvaltningsfrågorna och att arbeta med alla de olika landskapstyperna är något som också har varit viktigt. Att kunna ta sig an helheten i den svenska faunan och att arbeta för en biologisk mångfald i alla landskapstyper.

Allmänhetens acceptans för jakt och etikfrågorna är ständigt viktiga och bedöms öka i vikt och omfattning kommande år.

KENNETH SCHULZE

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

VILTSTAMMARNAS UTVECKLING

Region syd

Älgstammen har minskat på de flesta håll under flera år, vilket bekräftas av älgobsen. Även avskjutningen av älg minskade med 19,5 procent jaktåret innan, vilket är en ytterligare indikation på en minskande älgstam.

Älgstammens minskning har lett till en ökad försiktighet bland älgjägarna i södra Sverige och flera områden har valt att reducera tilldelningen. Den reducerade tilldelningen har resulterat i färre timmar på älgjakt, vilket i sin tur lett till en rekordminskning i antalet obstimmar i älgobsen. Älgobsen är en av våra basinventeringar som bland annat genererar reproduktion och könsfördelning samt älgstammens utveckling över tid och färre obstimmar innebär en ökad osäkerhet i resultatet som förvaltningen i stor utsträckning är beroende av.

Rådjursstammens storlek uppskattas utifrån avskjutningen av rådjur, vilket visat på den första minskningen inom regionen sedan 2018, något som kan förklaras med ökande rovdjursstammar inom regionen.

Vildsvinsstammen ligger fortsatt på lägre nivå och har haft en minskande trend sedan 2019. Vildsvinsstammens utbredning och storlek varierar samtidigt som jägarkåren blivit effektivare tack vare möjligheten att använda sig av mörkerriktmedel.

Dovviltet är den art av klövviltet som ökar mest antalsmässigt inom regionen samtidigt som spridningen av dov också ökar, även om det är sakta. Sedan 2012 har avskjutningen av dov vilt inom regionen ökat med cirka 125 procent, från 24 206 fällda djur 2012 till 54 577 fällda djur 2022. Det finns fortfarande stora områden som ännu inte har dov vilt samtidigt som andra områden har mycket stora populationer. I delar av de områden där arten börjat etablera sig efterfrågas kunskap om hur förvaltningen av dov vilt kan läggas upp.

Kronviltet ökar svagt inom regionen, med en viss spridning till nya områden där förvaltningen av arten har påbörjats på allvar. Vissa områden har större populationer av kronvilt och har arbetat med förvaltningen under en längre tid.

Varg har blivit allt mer vanlig. Indikationen är att fler familjegrupper och revirhävdande par har identifierats under den pågående inventeringssäsongen 2023/2024, resultatet kommer efter sista mars. Vargen skapar nya utmaningar i förvaltningen av klövvilt inom regionen och det saknas ännu mycket kunskap om vargens påverkan på klövviltsstammarna i södra Sverige.

Lodjursstammen visade på en liten minskning 2022/2023 jämfört med inventeringsresultatet 2021/2022. Trots minskningen ligger resultatet långt över beslutad referensnivå i södra rovdjursförvaltningsområdet, vilket också låg till grund för den rekordstora licensjakt som beslutades och genomfördes under mars 2023.

2023 har även Naturvårdsverket initierat en ny miniminivåprocess som hittills indikerat en framtida ökning av referensnivån för både lodjur och varg inom det södra rovdjursförvaltningsområdet. Processen kommer att färdigställas under 2024.

FOTO: BO WILLIAMSSON/MOSTPHOTOS

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Region Mitt

Under en rad år har älgstammen i samtliga län påvisat en nedåtgående trend vad avser numerär. Det har inom många områden varit ett uttalat mål att sänka älgstammens storlek, dock upplever en stor majoritet av jägarkåren att nivåerna på älgstammen nu har sänkts till allt för låga nivåer. Den mycket drastiska minskning av älgavskjutningen jaktåret 2023/2024 i jämförelse med jaktåret dessförinnan, från 17 300 till 12 500 älgar, kan dels tolkas som att älgstammen är svag men är troligtvis också en återhållsamhet med avskjutningen.

Det framgår också oroande tecken på en allt sämre kvalitet i älgstammen som visar sig i sjunkande reproduktionstal. I en älgstam där numerären minskas finns alltid en stor risk att även åldersstrukturen förändras och den vuxna stammen blir yngre och därmed sämre reproduktion med allt för unga hondjur. Den predation som finns på många håll från varg och björn innebär också att fler ensamma äldre hondjur faller då dessa har mist sin kalv/kalvar tidigare under sommaren.

Vildsvinsstammen visar tydliga tecken på minskning. Möjligheten att använda mörkersikten som infördes för något år sedan innebär en kraftig ökning av avskjutningen och troligen har nu avskjutningen under något år överstigit reproduktionen. Det som också möjligen kan påverka är förekomsten av Salmonella Choleraesuis som påvisats i några områden.

Utbrottet av Afrikansk svinpest i Västmanland och det restriktionsområde som beslutades har påverkat viltförvaltningen lokalt oerhört mycket. Händelsen visar också vikten av avfallshygien avseende animaliska produkter.

Rådjuren är på flera håll talrika, men variationen är mycket stor beroende på landskapets karaktär och topografi.

Dovviltets förekomst är förhållandevis lokal men utbredningen är totalt något ökande. I områden med tidigare mycket starka bestånd har en betydande ökad jakt reducerat stammens storlek. Beslut om omfattande skydds jakt med möjlighet till jakt under nattetid har också påverkat jaktuttaget.

Kronviltet fortsätter påvisa en svagt ökande trend i större delen av området men populationerna är generellt glesa. Inom en del områden, där tätheten är högre, är målsättningen att minska kronviltstammarna något och där är jakten mer omfattande.

Under hösten 2022 genomfördes en mycket framgångsrik spillningsinventering av björn i framförallt Gävleborg och Dalarna men även andra län inom regionen bidrog med insamlade björns spillningar. Resultatet av täthetsberäkningen som presenterades försommaren 2023 bekräftade björnsinventeringen som visar på en växande björnstam. Resultatet av spillningsinventeringen resulterade i en utökad björnjakt under hösten 2023 för att på så sätt bromsa tillväxten och på sikt nå ner till länens förvaltningsmål.

Förekomsten av varg och lodjur är mer eller mindre densamma som tidigare år. Mellan åren varierar en del vargrevirs utbredning. Denna variation är en utmaning för älgförvaltningen då planer inom ÄSO och ÄFO ganska ofta behöver revideras beroende på om predation från varg förekommer eller ej.

Framför allt gråsälpopulationen är stark utefter Mellansvenska Östersjökusten. Det har på senare tid kommit mycket oroande rapporter om avmagrade sälar med tunna späcklager. Orsakerna kan säkert vara flera men mycket tyder på kombinationen av stora sälbestånd och bristande födoresurser är orsaken. Industritrålfisket påverkar troligen sälarna i hög grad. Licensjakten på gråsäl är utmanande och påverkas även negativt av svårigheterna med den mosaik som finns avseende sälskyddsområden.

Småviltstammarna fluktuerar en del mellan åren där orsakerna är annat än jaktligt uttag. Skogsharen påvisar generellt en nedåtgående trend men senaste året finns tecken på en viss ökning. Det återstår att se om den är bestående eller om det bara var tillfälligt.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Region Norr

Älgstammen har minskat tydligt under lång tid. Denna minskning har accelererat de senaste fyra säsongerna och reaktionerna bland jägarna är på många håll starka. Man anser att minskningen på de flesta håll har varit för kraftig. Jaktsäsongen 2023/2024 minskade avskjutningen av älg drastiskt. Det fanns troligen flera samverkande faktorer som ledde till detta. Det finns färre älgar och många jaktlag valde att aktivt hålla igen på avskjutningen. Ett tidigt snötäcke och kyla redan i mitten av oktober ledde också till att jakten på älgkalv kom av sig och nivån på fällda kalvar blev lägre än beräknat.

Totalt sett har uttaget ur älgstammen minskat kraftigt sedan 2020 då man fällde drygt 44 000 älgar medan man 2023 fällde knappt 27 000 älgar. Insikten om den vikande älgstammen har slagit igenom med ett allt större intresse för förvaltningsutbildningar och information samt lokala överenskommelser. Delvis sker detta vid sidan av den ordinarie förvaltningen via älgförvaltningsgrupperna. Återhållsamheten i avskjutningen den senaste säsongen kan möjligen ha lett till att älgstammens minskning nu planat ut.

Rådjurens utveckling kan följas med avskjutningsstatistik men även genom mängden viltolyckor med rådjur i trafiken. Trafikolyckorna med rådjur är vanliga och på många håll skulle rådjursjakten kunna ökas. Detta försvaras av regler för hundanvändning då relativt få väljer att skaffa jakthundar för rådjur på grund av en mycket kort jaktsäsong. Jakten sent på säsongen ses av de flesta som oetisk medan möjligheten att jaga med hund under september skulle öka intresset för jakt på rådjur och skulle kunna förbättra nyttjandet av detta vilt i jaktligt hänseende.

Kronviltet fortsätter att öka och finns nu i på många håll inom regionen. Norrbotten har ännu inga kronhjortsskötselområden registrerade men observationer av kronhjort förekommer regelbundet på flera håll. I övriga norrlandslän är förvaltningen i sin linda med ett ökande antal kronskötselområden. Kunskapen om och intresset för jakt på kronvilt behöver stärkas för att på ett väl avvägt sätt hantera den växande stammen

Av de stora rovdjuret är det björnen som har störst fokus i norr och 2023 genomfördes en omfattande jakt där 421 björnar tilldelades i de fyra nordliga länen. Jakten genomfördes på ett bra sätt och troligen ledde den till att målet om en sänkning av björnstammen uppfylls. I delar av regionen är skyddsjakten på björn omfattande under våren i renens kalvningsland vilket gör att licensjakten endast är en del av den totala avgången under åren. I mindre skala jämfört med björnen jagas även lodjur på licensjakt i regionen. I Jämtlands län har 7 av 15 järvar fallits under licensjakten 2023 och samtliga för hundar.

Av övrigt vilt i regionen är det största intresset riktat mot skogshöns som tjäder, orre och ripa samt till viss del järpe. Efter ett antal mycket goda fågelår i regionen är det nu något sämre tillgång generellt sett. Skogsharen är också ett klassiskt vilt som jagas i norr. Tillgången varierar stort inom regionen och mellan åren men den är alltid ett uppskattat vilt. Ett ökat intresse för jakt på de mindre rovdjuret som mård, räv och grävling kan också noteras.

FOTO: MADELEINE LEWANDER

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

AFRIKANSK SVINPEST

Den 6 september 2023 utbröt ASF (Afrikansk svinpest) i Fagersta. De första vildsvinen hittades i slutet av augusti, men provet som var positivt offentliggjordes den 6 september.

Jordbruksverket, som var ansvarig myndighet, fastställde 7 september en smittad zon på cirka 100 000 hektar för att minimera risken för spridning, enligt epizootilagen. Syftet var dels att minska störningar för vildsvinen, dels minska smittspridning från området. Många aktiviteter förbjöds inom den smittade zonen, exempelvis sportevenemang, sammankomster och offentliga tillställningar, där människor vistas i skog och mark utanför markerad tomtgräns och utanför etablerad tävlingsbana. Även alla typer av skogsbruksåtgärder samt att släppa hundar lösa. Inom smittad zon var det även jaktförbud på alla arter av vilt.

FOTO: ERIK MANDRE/MOSTPHOTOS

Svenska Jägareförbundet blev omgående involverad i arbetet med att begränsa och stoppa smittan. Från den 8 september fanns länsansvarig jaktvårdskonsulent i Fagersta för att arbeta med ASF. Initialt arbetade förbundet mycket med att sprida information till jägare och allmänhet och bygga en organisation för att kunna stödja myndigheterna med att leta efter döda vildsvin.

Under den första tiden samarbetade Jägareförbundet och Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) kring organisation och planering av kadaversök, med samling varje morgon med jägarna. För att få vara med på sök av kadaver måste jägarna genomgå en biosäkerhetsutbildning, vilket cirka 900 jägare har gjort.

Frivilliga lokala jägare ställde upp på ett berömvärd sätt. Jägareförbundet anställde två viltvårdare på halvtid från den 1 oktober, vilka i huvudsak arbetade med kameror och smittskyddsavlivning. Totalt har cirka elva anställda inom Jägareförbundet arbetat med ASF i Fagersta under året i olika omfattning. Totalt har jägare från nio län bidragit i sökinsatserna.

Svenska Jägareförbundets insatser i Fagersta har gett mycket publicitet och visat upp vilken enorm samhällsnytta jägarna bidrar med.

Jägareförbundet skrev under hösten ett avtal med Jordbruksverket för att leda arbetet med inventeringar av området. Förbundet verkade också för att de jägare som deltog i inventeringarna skulle få ersättning för nedlagd tid.

Enligt SVA dog det sista vildsvinet den 26 september av ASF. Kravet i EU-förordningen för att bli förklarad smittfri är att visa när sista vildsvinet dog i ASF, samt att inga nya fall inträffar under ett års tid och att visa att det inhägnade kärnområdet är fritt från vildsvin.

Totalt har fyra mil Tornadostaket satts upp och de tre mil vägstaket som fanns i området har förstärkts med bökskydd. Ett 80-tal kameror har placerats ut vid åtlar och andra passager för vildsvin för att få ökad kunskap.

Smittskyddsavlivning med jaktliknade metoder har använts och fram till den 31 december och 35 vildsvin avlivades.

Sveriges insats i Fagersta för att begränsa och stoppa smittan av Afrikansk svinpest bedöms vara den mest lyckade insatsen i Europa. Jägarnas delaktighet i arbetet har varit helt nödvändigt för att uppnå detta resultat. Arbetet fortsätter under 2024.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

FOTO: LARS NILSSON/SVENSK JAKT

SMÅSKALIG FÖRSÄLJNING AV VILDSVINSKÖTT

Svenska Jägareförbundet och Lantbrukarnas riksförbund tog våren 2018 initiativ till en hemställan för att förenkla försäljningen av vildsvinskött. Den tidigare regeringen hörsammade behovet och Livsmedelsverket gavs i uppdrag att presentera ett förslag på regelverk och villkor för en sådan försäljning.

Detta förslag har presenterats av Livsmedelsverket och legat klart under 2023 varvid flera kontakter med berörda myndigheter och beslutsfattare har tagits för att bidra till att driva processen framåt. Under året har något ny lagstiftning om regellättnader ännu inte trätt i kraft. Under året har dock material för att möta utbildningsbehovet, och de tänkta kraven, förberetts av förbundet utifrån de förutsättningar som Livsmedelsverket föreslagit, samt förankrats med Livsmedelsverket för att säkerställa kvalitet och intention.

VILDSVINSHJÄLPEN

2019, när vildsvinsskadorna var stora startade Svenska Jägareförbundet Vildsvinshjälpen. Lantbrukare kunde då kontakta förbundet så ordnades det fram jägare som kunde vakta grödorna. På kort tid anmälde sig över 2 000 jägare som var villiga att hjälpa till med att jaga vildsvin på odlade grödor. Bland lantbrukare visade sig intresset dock vara mindre, under första året var det cirka 30 stycken som ville ha hjälp. Under åren därefter var intresset fortsatt begränsat och 2023 lades Vildsvinshjälpen ner.

Vildsvinshjälpen har dock varit viktigt ur ett annat perspektiv. Dialogen mellan jägare och bönder har på många platser blivit bättre. När man förstår varandras problem och utmaningar är det lättare att hitta lösningar.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

FJÄLLJAKT

Fjälljaksfrågan, en av Jägareförbundets högprioriterade frågor, är nu mer aktuell än på många år på grund av den pågående Renmarkskommitténs arbete med att ta fram en ny rennäringslagstiftning. Skälet till detta är dels de PM som utredningens sekretariat har publicerat på dess hemsida men kanske främst de åsikter som utredaren själv har framfört i olika media. Detta har varit en starkt bidragande orsak till att spänningarna mellan olika berörda parter inte har minskat utan istället ökat. Tecken på detta är dels att ytterligare en sameby, Talma sameby, har valt att stämma staten med krav på ensamrätt till all jakt och fiske inom samebyns året runt-område samt att Sametinget inte lyckats uppnå enighet i frågan om hur samebyarna borde vara organiserade.

Enligt Jägareförbundets uppfattning har utredningen så här långt varit fokuserad på att utöka och stärka rättigheterna för delar av de renskötande samebymedlemmarna. Däremot har behov och rättigheter för övriga boende i Sverige, inklusive majoriteten av det samiska folket försämrats. Detta är enligt förbundets mening både olyckligt och oacceptabelt. Arbetet har under året därför varit fokuserat på att dels delge utredningen, regering samt övriga politiska företrädare förbundets syn på hur frågan borde hanteras, och varför, samt på att informera jägare och övriga hur arbetet i utredningen fortskrider. Positivt är dock att förbundet har en samsyn och ett bra samarbete med Lantbrukarnas Riksförbund och Sportfiskarna och att allt fler andra intressenter har insett vart utredningen är på väg och har tydligare börjat agera.

I slutet av augusti lämnade utredningen in sitt delbetänkande rörande främst hur jakten och fisket skulle hanteras fram till att riksdagen tar ställning till utredningens huvudbetänkande. Majoriteten i kommitténs politikergrupp ställde sig bakom förslaget, däremot så reserverade sig tre partier mot delbetänkandets slutsatser. Regeringen meddelade i december att delbetänkandet ska remissbehandlas.

FOTO: KENNETH SCHULZE

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

FÄLTVILT

Svenska Jägareförbundets arbete med fältviltförvaltning har som mål att skapa biologisk mångfald i jordbrukslandskapet genom en medveten och aktiv fältviltförvaltning.

Genom de ståndpunkter förbundsstyrelsen tagit beslut om ges en tydlig inriktning mot det viktiga arbete jägarna gör för viltet, och till ännu större del för de icke jaktbara arterna. Förbundets demonstrationsgårdar, som finns spridda över landet, är viktiga för att visa det arbete som vi kan göra och gör i form av kantzoner, viltåkrar, skapande av foder och skydd och en aktiv predatorjakt.

Jägareförbundets etablerade demonstrationsgårdar fungerar som inspiration och rådgivning för biotopförbättrande insatser för markägare, jägare, jordbrukare samt andra berörda intressenter. Samarbete sker med 13 demonstrationsgårdar från Dalälven och söderut. Där är deltagandet aktivt för att skapa bättre förutsättningar för fältviltet och därigenom öka den biologiska mångfalden. Jordbruket anpassas med att anläggning av skydds- och kantzoner samt foderytor som visas i ett övrigt rationellt drivet jordbruk. Aktiv fältviltförvaltning bidrar till ökad kunskap om möjligheter och värdet av biotopfrämjande insatser i det moderna jordbrukslandskapet och att det är förenligt med gällande jordbrukspolitik och växtodling.

Arbetet har resulterat i flera mil kantzoner till gagn för allt levande från skalbaggar, fjärilar, humlor till raphöhns och klövvilt. Blommande växter är också till glädje för alla människor som passerar förbi dessa demonstrationsgårdar.

Utbildningar skapas och genomförs för förbundets medlemmar, utbildningar som är baserade på fakta och forskning. Genom kunskapen inom förbundet ges även råd till allmänheten och olika myndigheter genom fältvandringar, seminarier, föreläsningar. En allt större skara människor nås också genom våra sociala kanaler, filmer och poddar.

I det nordiska kontaktnätet, med respektive lands jakt- och fiskeorganisationer, jordägare och viltmästare/yrkesjägare, stärks den gemenskap och det utbyte av kunskap som är viktigt i en tid av förändringar.

Arbetet med en revidering av förbundets riktlinjer för uppfödning, utsättning och jakt på fasan, raphöna och gräsand har skett i tätt samarbete med Svenska Kennelklubben, Sveriges Jordägareförbund och Viltmästareförbundet. Samtliga dessa organisationer står eniga i detta och har en gemensam hållning till att vi i framtiden ska kunna fortsätta sätta ut fågel i Sverige med ett enkelt regelverk/rekommendationer för att återetablera och stödja vilda populationer av fasaner, raphöhns och gräsänder.

Målet för arbetet med fältvilt är att förvaltningen ska vara långsiktig och främjande för den biologiska mångfalden och landskapet som helhet samt skapa förutsättningar för en hållbar jakt och hundträning - vilket även gynnar andra djur, fåglar och växter.

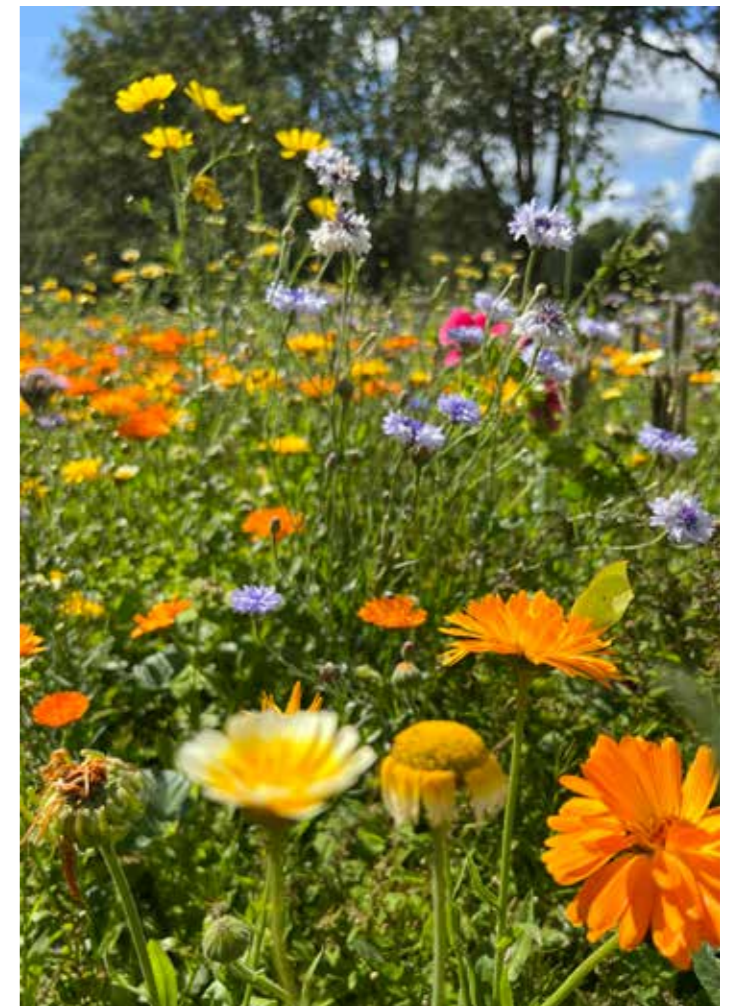

FOTO: ISABEL MENA-BERLIN

FOTO: MOSTPHOTOS

KUSTJAKT

Jägareförbundet har under året deltagit och diskuterat kustfrågor i de möten som hålls inom Nordisk Jägarsamverkan samt Waterfowlers Network, där förvaltning av marina änder flitigt har diskuterats. Steg har också tagits mot en ökad samverkan inom skärgårdsliv och jakt, där ejdern är en central och gemensam art. 2023 har Jägareförbundets nya säljaksutbildning introducerats i verksamheten samt att man har hållit ett seminarium på Öster Malma med kustjaksfrågorna i fokus.

Sälförvaltning

Tilldelningen vid årets licensjaktbeslut på gråsäl innebar en minskning med 25 procent jämfört med 2022. Tilldelningen blev 1 500 gråsäl, 630 knobbsäl (minskning med 13,7 procent) och på skydds jakt 350 vikare (minskning med 16,7 procent).

Av de tilldelade djuren rapporterades nästan 740 fällda gråsäl, 268 fällda knobbsäl och 170 fällda vikare. Sammantaget fälldes 1 178 sälar. Det är en viss ökning mot tidigare år.

I och med den sänkta tilldelningen är nyttjandegraden högre 2023 än de två senaste åren. Nyttjandegraden är 43-49 procent, beroende på art. Det finns många faktorer som kan påverka nyttjandegraden, ogynnsamt väder, för få jägare, förbudet mot handel med sälprodukter, med mera. En faktor som dock helt säkert är en kraftigt bidragande orsak är skyddade områden där säljakt inte är tillåten.

Skarvförvaltning

Under 2023 svarade förbundet på en remiss från Naturvårdsverket om nationell förvaltningsplan för storskarv. Förbundet har på länsnivå, genom konsulenter och länsföreningar, verkat för att länsstyrelserna ska fatta kloka beslut om skydds jakt på storskarv.

Skyddsjakten på enskilda initiativ ökade under jaktåret 2022/2023 till 2 500 skarvar från 1 520 skarvar jaktåret 2021/2022. Utöver enskilda initiativ, har även länsstyrelserna beslutat om skydds jakt efter skarv. Beslutets utformning varierar stort och har minskat i omfattning efter att skydds jakt på enskilda initiativ blev möjligt. Skydds jaktbesluten som fattats av länsstyrelserna under 2023 omfattade drygt 10 000 fåglar där nyttjandegraden är stor. Dessa beslut är betydelsefulla för möjligheten att skydda fiske och fiskpopulationer på ett bra sätt.

ROVDJUR

Rovdjursförvaltningen under 2023 kännetecknas av de högsta tilldelningarna i modern tid. Totalt tilldelades 75 vargar varav 57 fälldes, därutöver sköts 5 vargar på norsk sida i ett revir som ingick i den svenska jakten. Av 649 tilldelade björnar fälldes 648, varav 5 påskjutna och avräknade.

Nytt för året var den kraftigt höjda tilldelningen av lodjur i det södra rovdjursförvaltningsområdet. Av landets totalt 201 tilldelade lodjur medgavs 86 i det södra förvaltningsområdet. Totalt fälldes 187 lodjur i Sverige. I Jämtland medgavs licensjakt på 15 järvar, av dessa fälldes 7.

Vidare anordnar förbundet varje år informationsmöten för jaktledare och företrädare för jaktlagen tillsammans med länsstyrelserna samt polisen i områden där licensjakt ska genomföras. Allt i syfte att jakten ska flyta på så bra som möjligt och i mening att förhindra att aktivister hindrar jaktens genomförande.

Förbundet arbetar såväl nationellt som på EU-nivå har fokuserats på att driva frågan om nedlistning av vargen från strikt skyddad till förvaltningsbar. Arbetet har burit frukt då EU kommissionen i slutet av året föreslog nedlistning av vargen i Bernkonventionen.

Skydds jakt stora rovdjur

Förbundet har under flera år drivit frågan om en förändring av riktlinjer för skydds jakt på stora rovdjur. Den strävan har resulterat i att regeringen under 2023 gav Naturvårdsverket i uppdrag att ta fram nya sådana. Förbundet har i sitt remissvar bland annat föreslagit skydds jakt efter ett angrepp på hund.

I samband med beviljade skydds jakter, framför allt på varg, har förbundet ofta en dialog med länsstyrelserna när jaktledare ska utses samt informerar jägarna om lämpliga jaktmetoder och tips.

Rovdjursinventering

Rovdjursinventering är ett upphandlat uppdrag. Det innebär att ta fram en verksamhetsstruktur som möter den administrativa utformning som rovdjursinventeringen omfattas av samt åtgärder och aktiviteter med syfte att främja allmänhetens rapportering av rovdjursobservationer och samverkan mellan olika aktörer.

Jägareförbundet ska säkerställa kontakt med allmänheten och lokal förankring i hela landet. Detta ska ske genom informationsspridning med fokus på inventeringsarbetets organisation och uppbyggnad samt genom gemensam marknadsföring av allmänhetens möjlighet till delaktighet via Skandobs, av Naturvårdsverket utsedd rapporteringskanal.

FOTO: ONDREJ PROSICKY/MOSTPHOTOS

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

UTBILDNING

Det totala antalet deltagare vid fysiska kurser har minskat något under året. Dock finns det kurser som har fortsatt locka deltagare. Efterfrågan på Jägarskolans material har glädjande nog varit fortsatt stort.

Satsningen på digitala föreläsningar har fortsatt under året och givit resultat i såväl ökat deltagarantal som ökat utbud. En välkommen utveckling som innebär att riktigt ämneskunniga föreläsare når ut till fler medlemmar och andra intressenter över hela landet. Föreläsningarna är dessutom tids- och kostnadseffektiva i förhållande till fysiska föreläsningar som inte når ut till samma antal intressenter.

Den under fjolåret framtagna fortbildningen av jägarskoleledare har genomförts på flera håll i landet i samarbete med Studieförbundet och ett fortbildningstillfälle på temat hund har genomförts i samverkan med Agria för Vård i det vildas instruktörer.

Nedan redovisas deltagarantalet vid några genomförda fysiska kurser samt resultatet under 2022 inom parentes.

Jaktledarutbildning	350 (467)
Viltundersökare	483 (398)
Säljaktutbildning	80 (253)
Skjutledarutbildning	124 (111)

Utbildningsmaterial

En flerartsförvaltningsutbildning är under framtagning och en kurs i ämnet Urban viltförvaltning har skapats. En pilotutbildning i ämnet är genomförd. En uppdaterad version av doviltutbildningen har också färdigställts under året.

Boken Ung eller gammal, konsten att åldersbestämma vilda djur och fåglar ska uppdateras och utökas med fler arter och bilder. Arbetet påbörjades under 2023 och förväntas vara klart under 2024.

Efter stämmobeslut har en digital repetitionsutbildning för viltundersökare producerats och kommer att läggas ut under våren. Materialet till den fysiska viltundersökarutbildningen är uppdaterat, främst vad beträffar viltsjukdomar. Uppdateringen är gjord i samarbete med SVA och har granskats av Livsmedelsverket.

Jägarandan

Idag erbjuder förbundet fyra förtroendemannautbildningar med olika inriktning:

Jägarandan Tändhatten - Digital introduktion.

Jägarandan Startskottet - Regional/lokal utbildning för förtroendevalda.

Jägarandan Krutet - Nationell utbildning för förtroendevalda.

Jägarandan Hylsan - Valberedningsutbildning.

Ytterligare en utbildning runt föreningskunskap har skapats under året i samarbete med Studieförbundet och kommer att erbjudas organisationen under 2024.

Jägarandan Krutet, förtroendemannautbildningen för länsföreningarnas nya ledamöter genomfördes under maj med goda omdömen och stort intresse. Vid årets upplaga deltog 25 personer under tre välfyllda dagar. Som vanligt ägnades en stor del åt information runt aktuell verksamhet samt organisation, rollfördelning och arbetssätt. Som föredragshållare medverkade ordföranden, generalsekreteraren samt ytterligare tio medarbetare.

Vidare har digitala valberedningsutbildningar, Jägarandan Hylsan, genomförts i samverkan med Studieförbundet. Utbildningen är öppen för alla organisationer inom förbundet.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

URBAN VILTFÖRVALTNING

Jägareförbundet fick för 2023 ett verksamhetsbidrag inom ramen för Urban viltförvaltning. Bidraget har använts till att utveckla en nationell och kvalitetssäkrad utbildning för kommunjägare och kommunala viltsamordnare (tjänstemän) samt genomföra en pilotutbildning.

Utbildningens syfte är att förbättra viltförvaltningen i urbana miljöer genom att stärka kommunjägare och kommunala viltsamordnarens kompetens rörande juridik, arbetsmiljö, kommunikation med allmänheten, rapportering av fällt vilt, jaktetik, användande av viltkameror, olika jaktmetoder, ansvars- och olycksfallsförsäkringar, uppdragsavtal etc.

Projektet bidrar till att främja viltvården genom att viltet vårdas och förvaltas i syfte att främja en lokalt anpassad utveckling av viltstammarna med hänsyn till allmänna och enskilda intressen. Rapport för detta verksamhetsbidrag bifogas som bilaga.

DIGITAL VILTÖVERVAKNING

Viltbild.se

Utvecklingen av Viltbild.se påbörjades i början av 2023 och under slutet av året påbörjades testningen av applikationen. Viltbild.se är en webbaserad applikation för insamling och analys av viltkamerabilder där artificiell intelligens (AI) sköter artbestämningen. Viltbild är ett verktyg för både vanliga jägare och för förbundets arbete med viltkameror, till exempel vad gäller referensområden och invasiva arter.

Med hjälp av de bilder som samlas in kommer förbundet att kunna ta fram nya metoder för att inventera Sveriges viltstammar och följa dess utveckling. Jägare kommer kunna ladda upp sina bilder, få de analyserade och dela dem med andra. Bilderna kan sedan bli en del av en ny viltövervakning och bidra till mer faktabaserade förvaltningsbeslut, både på den lokala nivån och i det nationella arbetet. Viltbild kommer släppas till allmänheten under 2024.

Verksamhetsbidrag

Jägareförbundet fick för 2023 två verksamhetsbidrag inom ramen för digital viltövervakning beviljade. Dels för att påbörja ett pilotprojekt där sex referensområden med viltkameror skapades. De berörda länen är Skåne, Östergötland, Värmland, Gävleborg, Jämtland och Norrbotten. Också för att ta fram ett utbildningspaket för viltkameror, vilket också tidigare beslutats på förbundsstämman 2021. Ett sådant arbete påbörjades också i samband med att förbundet beviljades verksamhetsbidrag för arbetet. Rapporterna för dessa två verksamhetsbidrag bifogas som bilagor.

Drönare

Drönare är ett verktyg som används mer och mer. Det kommer skapa möjligheter till nya typer av inventeringar och för att snabbt kunna hitta djur av intresse, till exempel invasiva arter eller när man vill hitta kid och kalvar inför slåttern. Förbundet har därför påbörjat en verksamhet med drönare. Investeringar har gjorts i ett flertal drönare som har skickats ut i landet. Fjärrpiloter har utbildats, vilka även har fått tillgång till drönare för att träna upp sin förmåga att flyga dessa.

Förbundet har även närvarat aktivt i en referensgrupp som ingår i regeringsuppdraget som syftar till att ta fram en inventeringsmetod för vildsvinskador i gröda där drönare och AI är de huvudsakliga verktygen. Genom att flyga över fält med gröda, framför allt vete och vall, så kommer AI sedan kunna avgöra var någon form av skada finns och sedan vad skadan beror på. I utvecklingsfasen jobbar både drönarpiloter samt fältkontrollanter tillsammans där piloten kör drönaren och fältkontrollanten undersöker skadorna manuellt. På så sätt kan man träna AI-modeller samt validera dessa mot fältkontrollantens resultat.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

SKYDDSJAKT

Jägareförbundet samverkar med myndigheter och organisationer vad gäller skyddsjakt och skadeförebyggande åtgärder, till exempel Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Lantbrukarnas riksförbund, länsstyrelserna, Polismyndigheten och Viltskadecenter.

Skyddsjakt är idag ett tämligen vitt begrepp som omfattar olika åtgärder för att förhindra skador inom jordbruk, djurhållning, skogsbruk, vägtrafik och på fastigheter. Insatserna berör en mängd olika arter i en rad olika situationer och rör inte bara stora rovdjur. Det kan gälla grävling under ett bostadshus, gäss på badstränder eller i jordbruksgrödor, älg och rådjur i villabebyggelse, olämpliga bäverfördämningar, kron- och älgskador på skog, stora fåglar som skadar gröda till exempel tranor och svanar som dels äter men också skadar genom att lyfta eller landa, eller vildsvinsskador i jordbruk och anläggningar.

Rådgivningen kan gälla enskilda skyddsjaktsbeslut eller allmänna skyddsjaktsbestämmelser. Ofta är rådgivningen också förknippad med råd om hur skador kan förebyggas. Antalet beslut som myndigheterna tvingas fatta är ofta många och omfattande och för att effektivisera myndigheternas arbete har man i flera län skapat formella överenskommelser med förbundet gällande remittering av skyddsjaktsbeslut.

De nya möjligheterna under året att på "enskilda initiativ" skyddsjaga sångsvan, vitkindad gås samt skarv har tagits emot väl och avskjutningen av samtliga arter har ökat. Det finns fortfarande oklarheter i tolkningar och tillämpningar men förbundet jobbar tillsammans med myndigheterna för att klarlägga läget och hitta en praxis. Rådgivningen har varit omfattande och mycket arbete har lagts på att ena och rättssäkra vår rådgivning i den mån det är möjligt.

Ett återkommande problem under året har varit de väldigt generella skyddsjaktsbesluten på främst dovvilt. En allmän skyddsjakt på många individer över stora områden utan att veta om det är en skadegörande individ man skjuter är oklart ur ett juridiskt perspektiv. Dessutom tillåts okonventionella jaktmedel, som kan stå i strid med Bernkonventionen, samt frikostiga jakttider både vad avser årstid och tid på dygnet. Denna typ av skyddsjakt ökar utan att någon som helst utvärdering av effekterna gjorts, vilket är olyckligt. Denna typ av generella skyddsjakter används i begränsad omfattning av jägarna.

När det gäller skyddsjakt på stora rovdjur, se under rubriken Rovdjur.

FOTO: OSCAR LINDVALL

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

JAKTHUND

Att bevara och främja jakt med lös hund är den strategiskt viktigaste frågan inom Jägareförbundets hundverksamhet. Under 2022 genomfördes arbete för att ta fram en ny ansökan som lämnades in till Institutet för språk och folkminnen om att löshundsjakten ska klassas som ett internationellt immateriellt kulturarv enligt Unesco. Under 2023 gavs besked om att löshundsjakten inte kommer att klassas som ett internationellt immateriellt kulturarv. Arbetet kommer att fortsätta med en ny ansökan.

Den årliga träffen med jakthundsklubbarna och länsföreningarnas hundansvariga genomfördes på Öster Malma under mars månad. Jägareförbundet har varit engagerade i Svenska Kennelklubbens jakthundskommitté under året genom fysiska och digitala möten. Under slutet av året påbörjades en rekrytering av ny nationellt hundansvarig på förbundet. I februari 2024 fanns en ny nationellt hundansvarig på plats.

SM i eftersök och utbildning

Enligt en motion till årsstämman 2022 beslutades att ta fram ett koncept för genomförande av SM i eftersök på Öster Malma. En arbetsgrupp utsågs som gjorde bedömningen att 2023 ska vara ett planeringsår och att 2024 ska vara första året då detta genomförs. Under 2023 arbetade gruppen med att ta fram riktlinjer och regelverk. Dessa har skickats på remiss till länsföreningarna och det har även genomförts Teamsmöten där materialet har presenterats och synpunkter inhämtats. Under 2024 tar förbundsstyrelsen beslut om riktlinjer och regelverk och SM i eftersök kommer att genomföras sista helgen i september 2024.

Svenska Jägareförbundet har sedan 90-talet utbildat jakthundar i grunddressyr genom en enhetlig nationell grundlydnadsutbildning under namnet "De fyra lätta stegen". Organisationen har fungerat bra förutom i de norra delarna av landet. Problemet i norr har varit att det endast funnits en instruktör samt att det har upplevts att reglerna för att utbilda nya instruktörer varit komplicerade och inneburit för höga kostnader och detta ses nu över.

Nationella hundgruppen

Nationella hundgruppen består av en nationellt sammanhållande, en ansvarig i varje region samt en representant från förbundsstyrelsen och en eftersöks- och kommunikationssamordnare. De regionalt ansvariga har kontakten med länsansvariga samt instruktörer inom varje region. Enligt en motion beslutades det på årsstämman 2023 att förändra sammansättningen, vilket kommer att vara igång under 2024.

Hemsidan har också förbättras och idag är det lättare att hitta artiklar och information om hund på den nationella hemsidan.

God etik

Jägareförbundets jakthundsverksamhet ska präglas av god etik. Hunden är oftast en förutsättning för en väl genomförd jakt och ovärderlig vid eftersökssituationer. Hunden ska användas med omdöme och eftertanke och behandlas som en god jaktkamrat. Varje jaktbar art har regler för när, var och hur de är lovliga. Därför har också användningen av våra olika typer av jakthundar regler som grundar sig på viltets biologi. Självklart måste jägare inför varje jakt med hund ta ansvar utöver dessa regler. Det är en mycket viktig del som det har arbetats mycket med under året.

FOTO: MADELINE LEWANDER

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

INVASIVA ARTER

Att förhindra etablering av invasiva främmande arter är en viktig del av miljö kvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv. Sedan 2020 förvaltar Svenska Jägareförbundets arbetsgrupp Invasiva arter alla EU-listade invasiva främmande landlevande ryggradsdjur (däggdjur, fåglar och sköldpaddor) i landet genom ett ramavtal med Naturvårdsverket.

Under 2023 upphandlades ett nytt ramavtal på 2+2 år, fram till slutet av 2027. Förutom mot de EU-listade arterna mårhund, bisam, vattensköldpaddor (Trachemys) och nilgås gjordes under 2023 liksom föregående år på uppdrag av Naturvårdsverket även insatser mot två andra arter med potential att orsaka stor skada - mink och stenmård.

Inga för landet nya invasiva arter upptäcktes under året. Den fortlöpande förvaltningen går fortsatt bra. Sedan starten har förekomsten av mårhund och bisam minskats drastiskt. Alla vattensköldpaddor i det vilda utgörs uteslutande av frisläppta husdjur. Dessa hanteras omgående efter upptäckt, liksom det tiotal nilgäss som landar i landet varje år.

Riktad förvaltning av mink utfördes på Holmön utanför Umeå men även i andra prioriterade fågelhäckningsmiljöer, under 2023 på Bullerö i Stockholms skärgård, Gräsö i Roslagen och i den akut hotade fjällgåsens häckningsområde i de norrbottniska fjällerna.

Den relativt nyligen etablerade stenmården förvaltades under 2023 intensivt inom dess mycket begränsade utbredningsområde runt Bromölla i norra Skåne. En stor del av populationen bedöms ha tagits bort ur området och ingen spridning har noterats under året.

Invasiva arter fortsätter som tidigare sitt nära samarbete med nationella och internationella samarbetspartners. Inom Sverige med Naturvårdsverket, länsstyrelserna, Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Naturhistoriska riksmuseet, BirdLife Sverige och Club 300. Internationella samarbetspartners är i Danmark (Naturvårdsverket, Naturstyrelsen, Danska Jägareförbundet), Finland (Viltcentralen, Forststyrelsen, Ålands Landskapsregering), Norge (Miljödirektoratet), Storbritannien (Animal and Plant Health Agency) och Internationella naturvårdsunionen (IUCN).

DYKANDSFORSKNING

Under 2023 fortsatte samarbetet med Danska Jägareförbundet, tillsammans med flera universitet i Sverige och Danmark, för att kartlägga häckning och flyttning hos ejder, svärta och småskrake.

Detta var tredje året detta projekt bedrev verksamhet i Södermanlands skärgård och finansieras av flera olika fonder och via bidrag. Under året togs de första stegen mot ett samarbete med andra liknande initiativ, framför allt i Ålands skärgårdar.

Projektet beskrevs under året i tidningen Sveriges Natur och SR:s Naturmorgon var på besök. Under året publicerades den första vetenskapliga artikeln för detta projekt. Inga fåglar som röntgats bar på hagel i kroppen, vilket talar för att skadskjutning och blyförgiftning inte är prioriterade problem för dessa fåglar.

För det fortsatta arbetet var det extra spännande att ejdern hade sitt bästa år sedan projektet startade och över 700 bon hittades i studieområdet och väldigt många ejderungar kläckte fram. Detta resultat sticker ut då det på många andra platser i Östersjön rapporteras fortsatt tillbakagång för arten.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

PROJEKT FJÄLLGÅS

Verksamheten i projektet under 2023 bedrevs av Svenska Jägareförbundet i samverkan med Nordens Ark och Norrbottens ornitologiska förening. Arbetet finansierades genom Naturvårdsverkets åtgärdsprogram och skedde i samråd med länsstyrelsen i Norrbotten. Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd och Göran Gustafsson stiftelse för natur och miljö i Lappland bidrog med finansiella medel till verksamheten efter godkända bidragsansökningar. Norrbottens ornitologiska förening kunde efter förhandlingar med LKAB finansiera inköp av fem GPS-sändare. Arbetet med att bevara fjällgåsen i landet är dock helt beroende av de omfattande ideella insatser som görs varje år i fler länder.

Under 2023 föddes 52 fjällgäss i våra avelsanläggningar. I månadskiftet juni/juli sattes 29 fjällgäss ut i det vilda dels i Gällivarefjällen och dels i Arjeplogsfjällen. Totalt kunde åtta GPS-sändare köpas in och monteras på de utsatta fjällgässen. Genom data från dessa har vi kunnat följa gässen till övervintringsområdena i Tyskland/Nederländerna.

En förnyingsprocess av avelspopulationen har inletts. Detta innebär att det under några år kommer rekryteras fler avkommor tillbaka till avel, vilket indirekt får som effekt att antalet utsatta fjällgäss kommer vara färre i några år. Avelsbeståndets storlek ska med tiden öka och fortsatt vara stort så att produktionen av fjällgäsungar kan bli ännu högre i framtiden.

Majoriteten av populationen använder Ammarnäs som ett sista stopp innan flytten upp till häckningsområdet. Likt 2022 gjordes även 2023 en riktad inventering under maj för att få en uppskattning om populationens status inför häckningen. Resultatet visade att minst 72 fjällgäss passerade Ammarnäs våren 2023 och 32 potentiella häckningspar kunde konstateras.

Snötäckningen i Arjeplogsfjällen var i mitten av maj relativt tunt och flera delar låg tidigt snöfritt. Troligen gynnade detta fjällgässen då utfallet var bra, för tredje året i rad. Totalt 10 par med minst 25 ungar sågs under höstens flytt. De senaste tre åren har minst 70 ungar noterats efter häckningsperioden, jämfört med 60 under 2012-2020. Rödrävsjakt i fjällgåsens häckningsområde tros vara en bidragande faktor samt att en stor del av populationen som tidigare bestått av ungfåglar nu börjar komma in i häckningsmogen ålder.

Fjällgåspopulationen har vuxit i antal de senaste 10 åren, mycket tack var projektets stödutsättningar. Dock finns fortfarande ett stort problem med dödlighet bland vuxna fjällgäss under sommarsäsongen, troligtvis kopplad till predation. Av de märkta fjällgäss som sågs våren 2022 kunde man konstatera att nästan hälften förlorat en partner 2023.

Efter fjolårets dramatik då en fjällgäsunge blev tagen av en mink i häckningsområdet har nu Jägareförbundets grupp för förvaltning av invasiva främmande arter påbörjat arbetet med att bygga upp ett system med minkfällor i häckningsområdet.

GÅSFÖRVALTNING

Jägareförbundet har fått verksamhetsbidrag för Projekt Gåsförvaltning. Under 2023 har verksamheten varit avgränsad till två pilotlän, Södermanland och Örebro. Projektet har främst handlat om att utveckla effektiva och etiska former för gåsjakt med bulvan genom kompetenshöjande åtgärder och samverkan för att utveckla och stärka en hållbar förvaltning av gäss på lokal nivå.

Genom att uppdatera och utveckla befintligt utbildningsmaterial har projektet tagit fram en utbildning i gåsjakt med gåsbulvaner och gömslen. Framtagandet av utbildningen har inkluderat både teori och praktiska moment som skytte och bulvandukning.

Inom projektet har även insatser gjorts för att skapa samverkan mellan olika intressenter som på olika sätt berörs av förekomsten av gäss med målet att hitta gemensamma nyttor.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

VINGINSAMLING

Jägareförbundet fick för 2023 ett verksamhetsbidrag inom ramen för Vinginsamling. Målet har varit att bygga upp en logistik, metod och en databas för vinginsamling i Sverige. Detta var ett pilotprojekt för att lägga grunder för en långsiktig verksamhet.

En dedikerad modul byggdes upp i Jägareförbundets databas för avskjutningsstatistik, Vilt-data. I databasen kopplas varje inlagd vinge till ett skottdatum samt jaktlagsareal och vidare till jaktvårdskrets. Detta borgar för samordning med avskjutningsdata när detta ska analyseras tillsammans.

Systemet för vinginsamling innefattar vid 2023 års utgång ett nätverk av drygt 30 nyckelpersoner som fungerar som lokala noder för insamlingen. Dessa personer är spridda från Haparanda i norr till Trelleborg i söder. Över 1 000 vingar har artbestämts (nio olika arter), åldersbestämts och förts in i databasen. Rapport för detta verksamhetsbidrag bifogas som bilaga.

YTTRANDEN OCH UTLÅTANDEN

Svenska Jägareförbundet har på förbunds nivå under året besvarat 13 remisser. Utöver dessa remisser tillkommer ett mycket stort antal yttranden och utlåtanden som behandlats av personal och länsjaktvårdsföreningar.

Länsstyrelserna översänder flest remisser i frågor som rör exempelvis skydds jakt, skötselplaner för älg och kronvilt, tillstånd av varierande slag samt frågor rörande skötselplaner vid bildande av naturreservat. Bland övriga instanser som översänt remisser till länsjaktvårdsföreningarna finns bland annat Trafikverket, regionala myndigheter och kommuner.

Remiss från	Angående
Naturvårdsverket	Ändringsförslag revidering av Naturvårdsverkets riktlinjer vid beslut om skydds jakt.
Finansdepartementet	Föreskrifter om ändring i Tullverkets föreskrifter (TFS 2016:23) om viss införsel, utförsel och återutförsel av skjutvapen och ammunition.
Naturvårdsverket	Nationella förvaltningsplanen för storskarv.
Regeringskansliet	EU-förbud mot användning av blyhagel vid skjutning i och nära våtmark.
Livsmedelsverket	Kontrollwiki – vägledning om Jakt och vilt och jägares leveranser av små mängder vilt och kött av frilevande vilt.
Justitiedepartementet	Promemorian Skjutvapen och explosiva varor – skärpta straff för de allvarligare brotten.
Regeringen	Jägarers överlåtelse av små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter.
MSB	MSB:s föreskrifter om hantering av explosiva varor.
Naturvårdsverket	Reviderad nationell förvaltningsplan för storskarv.
Regeringskansliet	Inbjudan att inkomma med synpunkter på regeringens forsknings- och innovationspolitik.
Polisen	Polismyndighetens föreskrifter om inköps-, försäljnings- och förmedlingsförteckningar samt anmälan om transaktioner med skjutvapen.
Naturvårdsverket	Uppdatera riktlinjer (så kallade tumregler) för skydds jakt efter varg,
Naturvårdsverket	Övergripande myndighetsgemensamma riktlinjer för flytt av varg inom Sverige.

Utöver detta har Jägareförbundet också deltagit i Naturvårdsverkets samråd beträffande åtel föreskrifter för klövvilt.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

ARBETSGRUPPER

Jägareförbundets tjänstemän deltar regelbundet i arbetsgrupper, referensgrupper och expertpaneler både nationellt och internationellt. Förbundet har bland annat deltagit i följande sammanhang under 2023:

- IUCN Nationalkommitté
- Wetlands International
- IUCN Goose Specialist Group
- IUCN Species Survival Commission
- Invasive Species Specialist Group
- IUCN arbetsgrupp rörande informationsinsats om invasiva främmande arter
- IUCN Sustainable Use and Livelihoods Expert Group
- AEWA European Goose Management Platform
- Ringmärknämnden
- Våtmarksfondens forskningsgrupp
- Referensgruppen för länsstyrelsernas IT-portal älgdata
- FACE Agri Landuse Expert Group
- FACE Bird Expert Meetings
- FACE CIC Technical Group on ASF
- FACE Ammunition Working Group
- FACE Large Carnivore Working Group
- FACE Firearms Working Group
- FACE Legal Working Group
- HELCOM State & Conservation
- HELCOM MAMA (MARine MAMmals)
- Commission Dialogue on Large Carnivores
- Nationella viltolycksrådet
- SKK jakthundskommitté
- Nationella klövviltsrådet, Naturvårdsverket
- Nationella rovdjursrådet, Naturvårdsverket
- Storfågelforum, Naturvårdsverket
- Waterfowlers network
- Naturvårdsverkets vetenskapliga kommitté för viltforskning (Viltkommittén)
- Arbetsgrupp Chronic Wasting Disease
- Arbetsgrupp Afrikansk svinpest
- SLU:s strategigrupp för Skogsfakulteten
- Jordbruksverkets OLC (operativa ledningscentral) för ASF
- EU-kommissionens expertgrupp för sjukdomar hos vilda djur
- Utredningsgrupp hos SLU angående framtidens skogliga utbildningar
- Styrelsen för Svenskt Friluftsliv

GÄSTFÖRELÄSNINGAR PÅ UNIVERSITET

Under 2023 har Jägareförbundets personal föreläst om viltbiologi, viltvård och bevarande, naturvård, viltövervakning, praktisk viltförvaltning, vilt och skog, viltsjukdomar, etik och djurskydd, invasiva främmande arter samt viltforskning. De lärosäten som besökts är Linköpings universitet, Linnéuniversitetet, Mittuniversitetet, SLU Grimsö, SLU Ultuna, SLU Umeå, Stockholms universitet, Umeå universitet samt Groningen University (Nederländerna).

BLY I AMMUNITION

Förbundet arbetar sedan lång tid tillbaka med att minimera hälso- och miljöeffekter av bly i ammunition, både nationellt och internationellt. Viltköttets status som värdefull resurs och nyttigt livsmedel är av central betydelse för förbundet. Förbundet har sammanfattat kunskapsläget om miljö- och hälsoeffekter av bly i ammunition på en speciell portal på hemsidan. Där finns även beskrivningar av hur man skär rent, ammunitionsalternativ och hur man väljer blyfri ammunition.

Det av EU beslutade förbudet mot blyhagel över våtmarker och dess införande under våren 2023 har varit en aktuell och engagerande fråga. Jägareförbundet har arbetat intensivt för att få information från ansvariga myndigheter kring hur reglerna ska tolkas samt informera jägare och skjutbanor runt om i landet. Läs mer under Intressebevakning.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

ADAPTIV KLÖVVILTFÖRVALTNING

Svenska Jägareförbundets arbete med klövviltsförvaltningen under 2023 var det första kalenderåret där verksamheten var till stora delar upphandlad.

Detta innebär kortfattat en tydligare kravspecifikation avseende antal aktiviteter per kategori och län som ska genomföras jämfört med det tidigare Jakt- och viltvårdsuppdraget.

En stor del av arbetet inom klövviltsförvaltningen koordineras genom samverkan mellan förbundets olika strukturer och nivåer såsom tjänstemän och förtroendevalda eller centralt placerad personal och fältpersonal. Detta kan exemplifieras av olika remissvar där ansvarig tjänsteman i samråd med berörda förtroendevalda kommer överens om inriktning varefter tjänstemannen formulerar svaret för godkännande av förtroendevalda innan det slutligen skickas in. Det kan även röra lokala, regionala eller nationella satsningar där personal och förtroendevalda kommer överens om lämpliga insatser.

Förbundet har på olika nivåer samverkat med förvaltande myndigheter i olika frågor kopplade till klövviltsförvaltningen, inte minst rörande skog och klövvilt.

FOTO VILDSVIN: MOSTPHOTOS. FOTO ÄLG: KENNETH JOHANSSON

Vildsvin och älg

Under året har främst två frågor rönt extra uppmärksamhet inom klövviltsförvaltningen. Den ena rör vildsvin kopplat till utbrottet av Afrikansk svinpest i Fagersta, vilket beskrivs separat. Utbrottet har satt ett stort fokus på vildsvinsförvaltningen och krav på en aktivare förvaltning, trots en sedan flera år vikande vildsvinsstam. Statistik från SVA visar på 98 365 trikinster av vildsvin under 2023 att jämföra med 113 803 tester 2022 eller 161 072 tester toppåret 2020. Trikinstesterna sammanfaller väl med avskjutningsstatistiken och samlad data tyder på en tydligt vikande population.

Den andra stora frågan är en vikande älgstam över i stort sett hela landet. Detta är mer av en trend som pågått under ett antal år, men som under året medfört starka reaktioner från organisationen med en stor oro för älgstammen. Därav har ett arbete under året genomförts för att samlas ihop och sammanställa förbundets och medlemmarnas åsikter rörande dagens älgförvaltning. Då det mesta pekar på den lägsta älgavskjutningen på cirka 50 år så har engagemanget för att restaurera älgstammen under året varit noterbart.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

FOTO KRON: DENNIS JACOBSEN/MOSTPHOTOS. FOTO DOV: KENNETH SCHULZE

Flerartsförvaltning

I delar av Götaland och Svealand har frågor om flerartsförvaltning tagit stor plats. I viltrika områden innefattar detta hur man bör förvalta olika förekommande klövvilt och hur de interagerar, konkurrerar och påverkar varandra. I andra områden med glesa klövviltstammar med stark påverkan från varg och björn handlar det mer om att hitta en förvaltning som även i framtiden kan medge en meningsfull jakt. Under året har förbundet tagit fram en utbildning i flerartsförvaltningens grunder. Utvecklingen av denna har skett i samråd med berörda myndigheter och relevanta forskare på området.

Kronvilt och dovilt

Bland förbundets medlemmar och aktiva har det under året märkts ett ökat intresse för förvaltning av kronvilt. Detta rör främst områden där arten relativt nyligen återetablerat sig snarare än de som haft dem under längre tid. Förbundet har förmedlat kunskap via sin kronviltutbildning samt initierat samverkan och inventeringar. Samtliga län i Sverige utom Götaland och Norrbotten har nu områden med etablerad kronviltstam och registrerade kronkötselområden.

Dovviltet är en art som även den kräver förvaltning och samverkan. Under året har initiativ tagits för att i samverkan med andra aktörer och på frivillig väg förvalta arten mer målstyrt inom befintliga ÅSO-strukturer. Dessa områden berör dock primärt Götaland och Södra Svealand samt är relativt geografiskt begränsade. Båda dessa arter inkluderas i den tidigare nämnda utbildningen rörande flerartsförvaltning.

Råköll och digitala lösningar

Råköll, vilket är förbundets utbildning rörande rådjursförvaltning, har under året hållits såväl fysiskt som digitalt med flera hundra deltagare totalt.

Rörande temat digitala lösningar har en återgång skett under 2023 till fler fysiska möten via klövviltssamråd och utbildningar rörande klövvilt. Återgången är dock långt ifrån fullständig utan en mix av digitala och fysiska möten samt kurser har arrangerats och erbjudits. Bilden är att detta renderat till ett högre deltagande och att nya målgrupper nås och engagerar sig.

Kravet på fysiska utbildningar och samverkansinsatser är en tydlig del inom ramen av upphandlad verksamhet på ämnet. Det digitala mötet kan inte fullt ut ersätta det fysiska men de kompletterar varandra på ett bra sätt och tillgodoser i viss mån olika gruppers önskemål.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

VILTPROVTAGNING

Viltprovtagning är till stora delar ett upphandlat uppdrag. Under 2023 har förbundet verkat för att stimulera och underlätta för jägare att delta i viltsjukdomsövervakningen enligt de krav som uppdraget ställer.

Syftet med övervakningen är att fortlöpande följa viltstammarnas hälsa samt att bidra till en tidig upptäckt av sjukdomsutbrott, som exempelvis utbrott av afrikansk svinpest hos vildsvin.

Den generella viltsjukdomsövervakningen, som också är känd som fallviltundersökningen, bygger på att jägare och allmänhet som påträffar vilt som dött av icke uppenbara orsaker (så kallat fallvilt) rapporterar detta till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA). Jägare kan därutöver bidra genom att rapportera vilt som uppvisat sjukdomstecken innan det fällts, samt fällt vilt som i samband med urtagning och omhändertagande visar sig ha förändringar som skulle kunna vara sjukliga. Om SVA bedömer att det inrapporterade viltet bör undersökas ombuds rapportören skicka in hela djuret, eller prover från djuret, till SVA.

Genom rapporter och undersökningar av inskickat vilt genereras data som gör det möjligt att följa de viltsjukdomar som normalt förekommer i olika delar av Sverige, men det ger också en möjlighet att upptäcka nya sjukdomsutbrott.

Jägarna har en nyckelroll

Jägarkåren är särskilt viktig för viltsjukdomsövervakningen eftersom jägare ofta tillbringar mycket tid i skog och mark, vilket ökar sannolikheten att just jägare hittar självdöda djur. Jägare vet också hur friska djur brukar bete sig eller se ut, vilket gör att jägare lättare kan avgöra när det kan vara viktigt att rapportera till SVA.

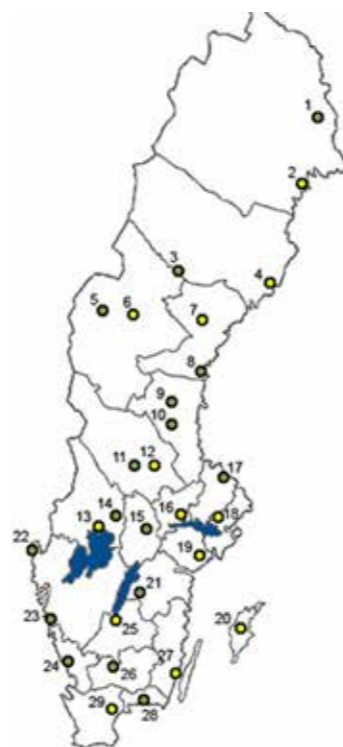
Ett konkret exempel på jägarkårens betydelse för viltsjukdomsövervakningen är att det var lokala jägare som hittade de första döda vildsvinen i Fagersta 2023, samt rapporterade och skickade in prover till SVA. Det gjorde att det första utbrottet av afrikansk svinpest i Sverige upptäcktes på ett relativt tidigt stadium, vilket kan vara den viktigaste faktorn för en framgångsrik bekämpning.

Rikstäckande uppdrag med ansvariga i varje län

Förbundets övergripande uppdrag gällande Viltprovtagning är att på en rikstäckande nivå stimulera och underlätta för jägare att delta i den generella viltsjukdomsövervakningen. Uppdraget handlar till stor del om att informera jägare om viltsjukdomar och behovet av provinsamling, hur man praktiskt går till väga för att skicka in prover, samt att svara på frågor.

Förbundet har sedan uppdraget inleddes skapat en organisation med en viltprovtagningsansvarig jaktvårdskonsulent i varje län som är koordinator och kontaktperson gentemot såväl jägare som SVA. Länskoordinatoren kan exempelvis förmedla information utifrån regionala behov och förutsättningar.

Därtill har förbundet en till två materialutlämningsansvariga kontaktpersoner per län som förestår förbundets utlämningsställen för det material som efter kontakt med SVA används för att skicka in prover. I linje med avtalet finns totalt 29 utlämningsställen; ett per län i mindre län och två per län i de åtta ytmässigt största länen (Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland, Dalarna, Gävleborg, Värmland och Västra Götaland). Utlämningsställena finns på förbundets 13 kontor, samt hos 16 jägare som också är aktiva inom förbundets verksamhet kring Invasiva arter.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

The collage contains several elements:

- Viltprovtagning**: A graphic with the logo and text "Tillbaka till Upphandlade uppdrag".
- Om viltprovtagning**: A photo of a moose with text: "Sveriges viltstammar ska vara välmående och friska. Genom viltsjukdomsövervakning håller vi koll. Läs mer om viltprovtagning här".
- Rapportera vilt**: A photo of a deer with text: "Bidra till viltsjukdomsövervakningen! Rapportera här om du hittar ett dött, sjukt eller skadat vilt djur. (Länk till SVA)".
- Artiklar**: A list of articles:
 - Sista chansen – Är dina jaktmarker fria från parasiten? (2024-02-14)
 - Finns parasiten där du jagar eller bor? (2023-12-20)
 - Alla nyhetsartiklar om afrikansk svinpest i Fagersta
 - Afrikansk svinpest upptäckt i Fagersta (2023-09-06)
 - Läs fler artiklar!
- Rapportera döda vildsvin!**: A video thumbnail with text: "Tidig upptäckt är viktigast för att kunna stoppa afrikansk svinpest om viruset - som sprids i Europa - skulle nå Sverige. Se filmen om varför."
- Viltsjukdomar**: A photo of a wild boar.

Informationsportal

En portal för Viltprovtagning finns på förbundets hemsida. Här finns information om viltsjukdomar som varit föremål för mer omfattande informations- och provtagningsinsatser på senare år: afrikansk svinpest, chronic wasting disease (CWD), avmagringssjuka hos hjortvilt), rävens dvärgbandmask, salmonella hos vildsvin och mjältbrand.

Utöver grundläggande fakta kring sjukdomarna finns i förekommande fall även information om pågående övervakning och provtagningsbehov. Det finns även information om förebyggande åtgärder för att minska risken att föra in viruset som orsakar afrikansk svinpest till Sverige, samt länkar till berörda myndigheters motsvarande hemsidor.

Sprider kunskap

Inom den löpande verksamheten upprätthåller och sprider förbundet kunskap om viltsjukdomar och viltprovtagning. Utöver informationsportalen har förbundet under 2023 informerat via nyhetsartiklar på hemsidan, sociala medier, förbundets tidning Svensk Jakt och riktade utskick till jaktlagsrapportörer och förtroendevalda, samt vid olika sammankomster och utbildningar för jägare. Personal kan även bistå med rådgivning via telefon.

Som en följd av utbrottet av afrikansk svinpest har förbundet mött en kraftigt ökad efterfrågan på information också från övriga Sverige. Det som efterfrågats är kunskap om sjukdomen i sig, samt information om förebyggande åtgärder och den faktiska bekämpningen, vilket inkluderar behovet av kontinuerlig rapportering och provtagning av vildsvin som hittas självdöda. För att tillhandahålla kunskap på nationell nivå har förbundet omarbetat och utökat den stående informationen om afrikansk svinpest på informationsportalen om viltsjukdomar, samt skapat en samlingssida för alla nyheter som publicerats om utbrottet i Fagersta. Av naturliga skäl ökade efterfrågan på information särskilt i södra Sverige, vilket förbundet mött genom information vid lokala och regionala sammankomster och utbildningar.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Samverkan

Nationellt har förbundet haft en kontinuerlig dialog och samverkan med Statens veterinärmedicinska anstalt, Jordbruksverket och Naturvårdsverket. Förbundet kommer fortsatt samverka med SVA och andra berörda parter för att utveckla och förbättra viltsjukdomsövervakningen i Sverige.

Riksjaktvårdskonsulenterna är också från och med 2021 EU-kommissionens samordnare för viltsjukdomar inom landet.

FOTO: ERIK MANDRE/MOSTPHOTOS

Beredskap, riktade insatser och bekämpning

Sveriges viltstammar har generellt sett ett gott hälsoläge. Det finns bara ett fåtal allvarigare smittsamma viltsjukdomar. För förbundet är det ett centralt mål att säkerställa kvalitativa och friska viltstammar också i framtiden. Förbundets målsättning är därför att bidra till en tidig upptäckt av viltsjukdomsutbrott, men också att vara en nationell resurs för bekämpning av viltsjukdomar som måste kontrolleras eller utrotas för att förhindra att viltet, människor eller tamdjur drabbas på ett negativt sätt.

Att genomföra riktade provtagningsinsatser samt bekämpa faktiska sjukdomsutbrott ingår inte i Viltprovtagningsuppdraget, eftersom det kräver en hög grad av flexibilitet. Behovet går inte att förutse utan kan uppstå närsomhelst, lokalt, regionalt eller nationellt. Medel för sådana insatser kan följaktligen inte ingå i en ordinarie budget utan måste tillföras separat då behov uppstår.

Förbundet har utöver den löpande verksamheten inom Viltprovtagningsuppdraget byggt upp en beredskapsorganisation som kan aktiveras vid riktade insatser som kräver en systematisk och omfattande insamling av prover, exempelvis för att kartlägga förekomsten av en sjukdom bland vilda djur. Den kan även användas vid bekämpning av sjukdomsutbrott.

När beredskapsorganisationen aktiveras samordnas arbetet av nationella kansliet, men fältverksamheten leds och genomförs av länsansvarig jaktvårdskonsulent med stöd av regionchef. I det praktiska arbetet bidrar även förbundets förtroendevalda och medlemmar. I akuta eller mer angelägna situationer kan information skickas direkt till ett mycket stort antal jaktlag, när det är förenligt med GDPR.

Förbundet har under hösten 2023 aktiverat beredskapsorganisationen för att samordna den massiva jägarinsatsen för att stoppa utbrottet av afrikansk svinpest i Fagersta.

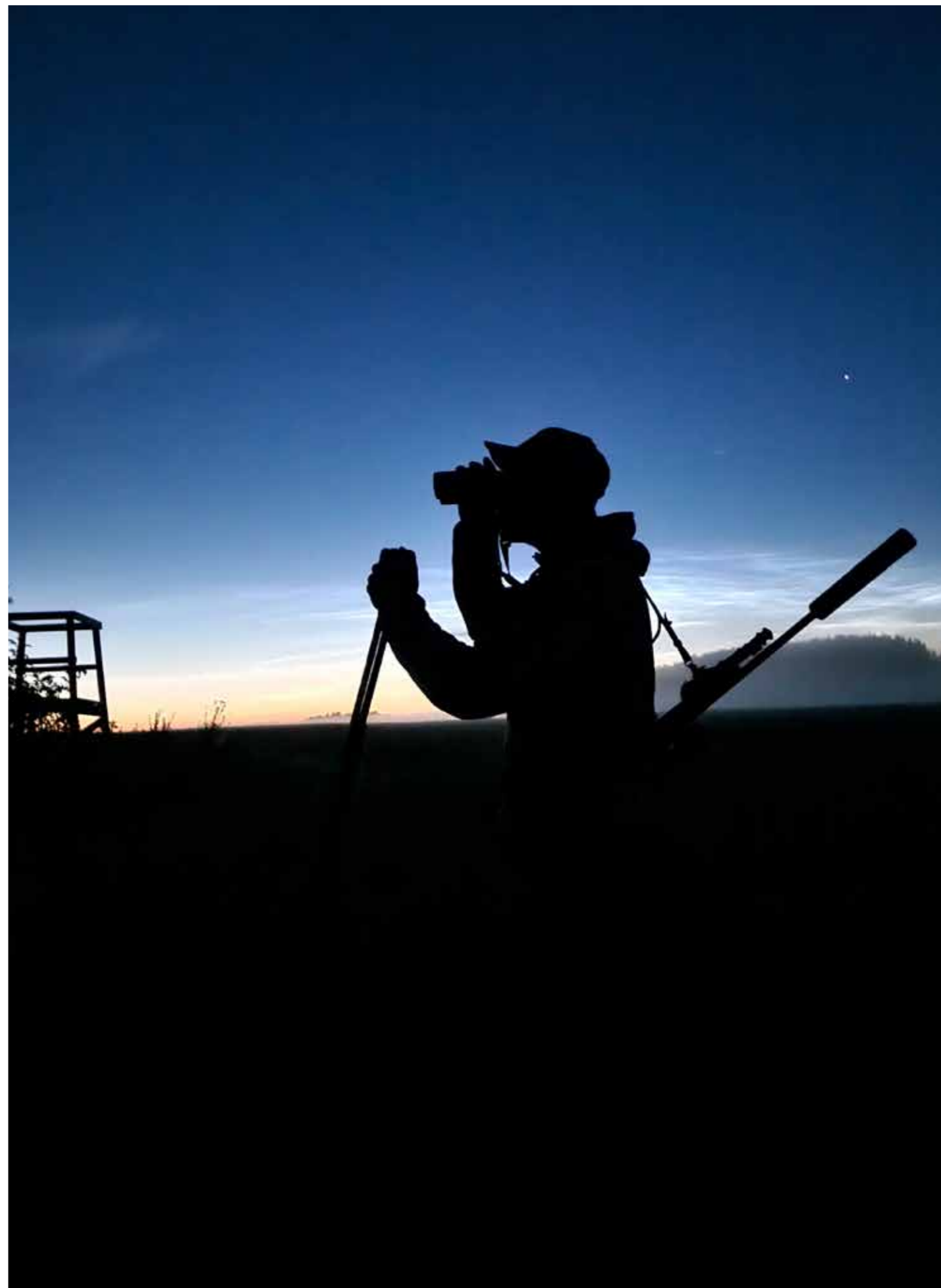

FOTO: TED LAGRELIUS

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

VILTÖVERVAKNING

Viltövervakningen har ända sedan starten 1938 utgjort en viktig del av Jägareförbundets Jakt- och viltvårdsuppdrag. Formerna för arbetet med viltövervakning har förändrats då delarna rörande avskjutningsrapportering och viltobservationer till stora delar upphandlades av Naturvårdsverket från och med den 1 juli 2022.

Syftet är att följa de jaktbara viltstammarnas utveckling, att dokumentera och sammanställa data av hög kvalitet samt att informera om den enskilde jägarens betydelse för viltövervakning och provtagning av vilt.

Förutom de nu upphandlade delarna ingår ett antal mindre projekt i Viltövervakningen, främst rörande finansiering av rip- och smånagarinventeringar samt av förbundets rapportserie Viltforum.

Upphandlingen har medfört några mindre förändringar eller specifikationer jämfört med tidigare verksamhet. Exempelvis ska skattning av avskjutningen nu genomföras för viltarter med allmän jakttid enligt Jaktförordningens bilaga 1 (tidigare "samtliga viltarter") och de skattade värdena ska presenteras med ett osäkerhetsintervall.

Detta medför att avskjutningen inte längre skattas för bisam, havstrut, mink, stadsduva och vildkanin då dessa arter endast finns i JF bilaga 4 och jagas via skydds jakt på eget initiativ. Avskjutningen skattas inte heller längre för kronhjort då denna ska rapporteras till respektive länsstyrelse.

Information och utbildning

Jägareförbundet genomför kontinuerligt information och utbildning rörande inventering, vilt databasen och provtagning. Dessa aktiviteter genomförs främst under det första halvåret i samband med möten med jägare, jaktlag och skötselområden. Sådana möten har ofta ett annat huvudtema, men där information om viltövervakning ingår som en integrerad del.

Förutom information om avskjutningen i förbundets tidskrift Svensk Jakt så har jägare informerats om vikten av att rapportera sin avskjutning i utskicket av statligt jaktkort från Naturvårdsverket.

En informationsportal för Viltövervakning har skapats på förbundets hemsida. Här finns information om hur man rapporterar avskjutning och observationer, blanketter med mera. Motsvarande information finns även på Viltdata.

Viltdata

Jägareförbundets system Viltdata utgör grunden för förbundets arbete med viltövervakning. Under kalenderåret 2023 registrerades 183 607 sessioner av 53 271 användare (2022: 188 588 sessioner av 48 018 användare).

Belastningen på systemet var relativt jämn under året med undantag av en markant topp under första delen av oktober, vilket sammanfaller med starten av älgjakten i södra Sverige samt återupptagande av älgjakten efter brunstuppehållet i norra Sverige. Den 9 oktober 2023 registrerades 2 172 användare, vilket var det högsta antalet under ett enskilt dygn.

Den nuvarande versionen av Viltdata är byggd på plattformen C# .NET 4.8. Plattformen börjar bli utdaterad och utgör inte en hållbar lösning framgent. Ett utvecklingsarbete har därför påbörjats under året med syfte att ersätta plattformen med C# .NET 8. Detta medför att stora delar av systemet behöver anpassas till den nya plattformen.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

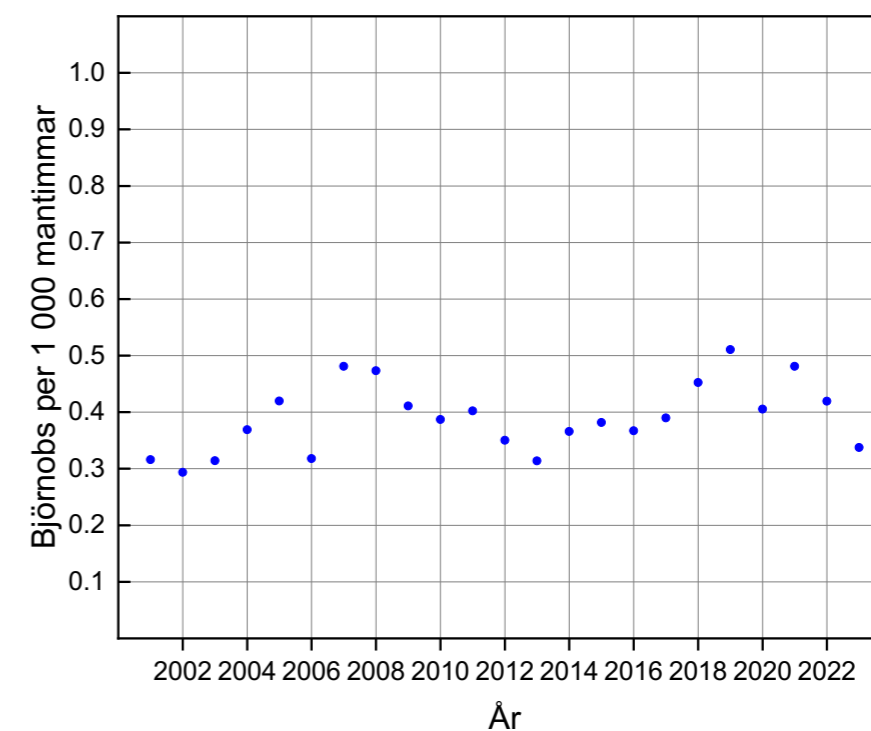

Älgobs och björns

Älgobs är en av Jägareförbundet utvecklad metod som innebär att jägare räknar de älgar som observeras under jaktens första del. Metoden introducerades 1985 och kompletterades 1998 så att jägare även noterar observationer av varg, björn, lo och järv.

Framför allt inom björnförvaltningen används data (kallad björns) som ett underlag. I likhet med älgobsen ger björnsen inga mått på stammens absoluta storlek utan är en indexmetod som visar relativa förändringar.

Under perioden 2001/2002 till och med 2023/2024 har björnsen på nationell nivå varierat över tid, men i genomsnitt uppvisas en svag, signifikant ökning ($\lambda +0.4$, *), se diagram.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Avskjutningsstatistik

En prioriterad fråga i avskjutningsrapporteringen har varit att utveckla skattningsmetoderna. I syfte att åstadkomma en ny metod som bättre uppfyllde förbundets krav inledde Jägareförbundet ett samarbete med forskare vid Linköpings Universitet. Den utvecklade modellen bygger på Bayesiansk inferens och har kvalitetssäkrats. I ett senare skede har modellen kompletterats med en autoregressiv komponent.

Underlag för skattningarna utgörs av samtliga enskilda avskjutningsrapporter från och med jaktåret 2003/2004 och framåt. För skattningarna av 2022/2023 innebär det totalt 125 803 rapporter. Skattningarna kräver mycket hög datorkapacitet och genomförs på ett kluster av så kallade superdatorer.

Modellens autoregressiva komponent medför att även skattad avskjutning för ett tidigare jaktår kan förändras då en ny beräkning innebär att modellen har tillgång till mer data än vid tidigare skattningar och därmed kan göra en säkrare beräkning. Sådana förändringar är dock normalt små.

Skattad avskjutning

Förutom för dovilt, vars avskjutning fortsatte att öka, så minskade avskjutningen eller var i stort sett oförändrad för flertalet av de viltarter som ingår i skattningen. Mest påtagligt var att avskjutningen av vildsvin fortsatte att minska, -29 procent jämfört med toppåret 2020/2021 då fler än 158 000 vildsvin fälldes.

Skattningens 95 % trolighetsintervall är det intervall där det sanna värdet finns i 95 fall av 100. Den skattade avskjutningen är det mest troliga värdet.

Avskjutningen av dal- och fjällripa baseras till övervägande del på den till länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län inrapporterade avskjutningen på statens mark ovan odlingsgräns och på renbetesfjäll. Dessa data har erhållits från respektive länsstyrelse och adderats till avskjutningen på övriga marker som skattas av Jägareförbundet. Därför redovisas inget trolighetsintervall för denna avskjutning. Trolighetsintervall redovisas inte heller för sjöorre på grund av för litet underlag.

Gräsand, fasan och raphöna är tre arter där man får sätta ut fåglar som sedan jagas samma år. Vid dessa jakter skjuts ofta stora antal fåglar på relativt små arealer vilket medför att avskjutningen kan vara mycket varierande, även mellan närliggande marker, och sakna koppling till jaktmarkens areal. Detta ökar skattningarnas osäkerhet.

Viltforum

Årsrapport för avskjutningen för jaktåret 2022/2023 samt analyser redovisas i Jägareförbundets rapportserie Viltforum som finns att ladda hem på www.jagareforbundet.se/vilt/viltforum/

Regionala rapporter

Från och med jaktåret 2017/2018 framställs länsvisa avskjutningsrapporter för samtliga län. I rapporterna, som kan ha olika fokus beroende på lokala förutsättningar, redovisas de viktigaste jaktliga förhållandena baserat på förbundets avskjutningsstatistik. Samtliga länsvisa rapporter finns på www.viltdata.se/avskjutningsrapporter.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Art	Skattad avskjutning	95 % trolighetsintervall
Bäver	5 385	5 021-5 795
Dovilt	78 548	73 232-84 595
Fälthare	21 958	20 444-23 697
Grävling	21 792	20 888-22 763
Iller	1 504	1 153-2 068
Rådjur	106 369	104 310-108 586
Rödräv	57 870	55 879-59 916
Skogshare	11 364	10 506-12 320
Skogsmård	8 592	7 927-9 261
Vildsvin	112 712	109 571-116 149
Bläsand	1 459	1 016-2 254
Bläsgås	369	138-1 165
Dalripa	30 465	
Fasan	115 994	83 378-169 044
Fiskmås	4 129	3 378-5 117
Fjällripa	5 435	
Grågås	21 404	18 362-25 538
Gråtrut	1 785	1 304-5 531
Gräsand	311 021	253 671-391 314
Järpe	4 584	3 959-5 392
Kaja	61 277	54 720-68 900
Kanadagås	14 930	13 049-17 378
Knipa	3 298	2 671-4 191
Kricka	6 194	4 888-8 213
Kråka	34 590	31 445-38 269
Morkulla	975	803-1 191
Nötskrika	13 830	12 387-15 491
Orre	25 808	23 980-27 999
Raphöna	20 608	12 151-39 981
Ringduva	53 929	48 640-60 037
Råka	14 746	9 321-23 513
Sjöorre	21	
Skata	21 655	19 905-23 746
Storskrake	556	383-846
Tjäder	19 209	18 043-20 630
Vigg	1 920	1 379-3 077

FOTO: KENNETH JOHANSSON

FOTO: MADELEINE LEWANDER

FOTO: KENNETH JOHANSSON

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

VILT OCH TRAFIK

Under 2023 har Jägareförbundet arbetat enligt det upphandlade uppdraget som ingåtts mellan förbundet och Naturvårdsverket.

Uppdraget syftar till att minska lidandet för trafikskadat vilt genom att bemanna, organisera och utveckla den frivilliga eftersöksorganisationen inom NVR (Nationella Viltolycksrådet). Avtalet innebär egentligen ingen större förändring jämfört med hur vi arbetat under Jakt- och viltvårdsuppdraget och innehåller framför allt tre huvudrubriker med mycket innehåll:

1. Koordinering av den frivilliga eftersöksorganisationen inom NVR.
2. Medverkan i och bidragande till utveckling av samtliga nivåer inom NVR.
3. Ansvar för att kompetens inom och om eftersöksverksamhet bibehålls och höjs.

Viltolyckor

Under 2023 hanterades cirka 68 900 viltolyckor med 71 000 inblandade djur. Viltolyckorna hanteras av cirka 4 100 jägare anslutna till NVR. Trenden för antalet viltolyckor är ökande. Trafikverket spår att trafikmängden kommer att öka med 30-60 procent till 2040 och därmed också viltolyckorna.

Koordinering av den frivilliga eftersöksorganisationen inom NVR

Organisationen är inte bara talrik och geografiskt utspridd utan bygger också till stor del på ideella krafter som förväntas samverka framgångsrikt med Polismyndigheten. Dessutom är verksamheten kringgårdad av omfattande regelverk, vilket innebär en utmaning att kommunicera gentemot målgruppen av utspridda uppdragstagare. Till de viktigare uppgifterna för jägarsidan hör att åt Polismyndigheten tillhandahålla lämpliga eftersöksekipage.

Tillhandahållande av ekipage

Tillhandahållande av eftersöksekipage utförs främst av länsansvarig jägare och samordningsansvarig lokalt. Samordningsansvarig lokalt ombesörjer, i samråd med länsansvarig jägare och polis, att behovet av kontaktpersoner och eftersöksjägares antal och kompetens upprätthålls inom ansvarsområdet.

Läns- och samordningsansvariga för jägarna får genom sina kontaktytor kännedom om tänkbara ekipage för rekrytering. Läns- och samordningsansvariga för jägarna bistår också till att eftersöksjägare och kontaktpersoner har erforderlig information, utbildning och säkerhetsutrustning genom till exempel fysiska möten, telefon- eller mailkontakt.

Genomförande av årliga informationsmöten styrs av föreskrift, även under 2023 har de flesta uppdragstagare i organisationen informerats och utbildats på rätt sätt.

Registerhållning och kommunikation

Läns- och samordningsansvariga förser NVR:s databas med aktuella uppgifter om kontaktpersoner, eftersöksjägare och deras hundar. Dessutom förutsätts att alla läns- och samordningsansvariga upprätthåller kommunikation med viktiga aktörer för att:

- Stimulera till utveckling av eftersöksekipage genom att informera om utbildningar och andra aktiviteter inom området.
- Vara uppdaterad om vilka som har jakträtten på olika marker.
- Ge information om frekventerade olycksplatser till älgförvaltningsgrupper, älgskötselområden, kommuner eller andra som lokalt vill förebygga uppkomsten av viltolyckor.
- Hos jakträttshavare och allmänhet informera om och förebygga missförstånd om arbetet inom NVR.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

FOTO: MADELEINE LEWANDER

Nyrekrytering av eftersöksekipage

Idag finns ett koncept för nyrekrytering av eftersöksekipage till NVR. Reglerna är gemensamma för hela landet, men medger anpassning till rådande förhållanden i länen. Det är en anpassning som är avgörande för måluppfyllanden i det upphandlade uppdraget.

Centralt i detta är främst att förmågan att spåra i lina respektive förmågan att använda lös hund godkänns separat. Detta för att tydliggöra vikten av dem båda för att framgångsrikt lyckas med trafikeftersök och förkorta viltets lidande.

Medverkan i och bidragande till utveckling av samtliga nivåer inom NVR

Under året har Nationella Viltolycksrådet gått från att vara ett samarbetsforum för viltolycksförebyggande arbete mellan 16 organisationer och myndigheter till att bli fem organisationer och myndigheter som helt fokuserar på eftersöksarbetet. För eftersöksarbetet är det positivt, men det saknas idag ett forum för det viltolycksförebyggande arbetet.

Samverkan har skett med flera organisationer och myndigheter, framför allt Polismyndigheten, Trafikverket och Naturvårdsverket. Jägareförbundet är en aktiv part inom NVR och ingår både i rådet och arbetsutskottet samt bidrar i olika arbetsgrupper.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Under hela året har regelbundna möten genomförts med Polismyndigheten. En viktig fråga har även under 2023 varit upphävandet av FAP 226-1 (Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om polismyndighetens medverkan vid eftersök av vilt) innan Naturvårdsverket påbörjat och färdigställt föreskrifter som reglerar jägarnas del i hanteringen av viltolyckor. Varken upphävande av FAP 226-1 eller påbörjande av Naturvårdsverkets föreskrifter har skett under 2023. Därmed saknas fortfarande en aktör som tar helhetsansvar för NVR, till exempel vad gäller arbets-miljöansvar, försäkringar och informationsmöten.

Samverkan med Trafikverket har skett genom deltagande i möten. Diskussionerna har främst handlat om att förbättra rapportering av viltolyckor som sker på järnväg och det extra arbete som jägarna inom NVR gör när de transporterar bort kadaver, vilket inte ingår i uppdraget. I Nationella Viltolycksrådet har det arbetats för att kadaverhantering ska ingå i uppdraget och ge ersättning, men det arbetet är inte slutfört ännu.

Ansvar för att kompetens inom eftersöksverksamhet bibehålls och höjs

Utbildningsorganisationen levererar kurstillfällen över hela landet.

Eftersöksutbildning - teori: En bred digital introduktionsutbildning som deltagaren har tillgång till under ett helt år. Utbildningen är kostnadsfri för jägare anslutna till NVR. Under 2023 hade kursen 310 deltagare.

Eftersöksutbildning - praktik: Förbundet har cirka 100 eftersöksinstruktörer utspridda över landet för genomförandet av denna kurs. Kursen ger en bred förståelse för det praktiska eftersöksarbetet, med fokus på uppkläring och säkerhet. Kursen omfattar minst 22 timmar.

Eftersöksutbildning - fortsättning: En kurs som förbundets instruktörer tillhandahåller. Kursen är en möjlighet till vidareutbildning, exempelvis för dem som genomfört Eftersöksutbildning - praktik,

Instruktörsutbildning eftersök: Denna kurs syftar till att upprätthålla förbundets organisation av cirka 100 eftersöksinstruktörer spridda över landet.

Specialsituationer eftersök: En specialiserad kurs för redan skickliga eftersöksekipage. Ett antagningssystem säkerställer rätt målgrupp. Kursen sker delvis i workshopformat. Experter inom olika områden tillför sådant som mycket få eftersöksjägare har kunskap inom. Tanken är att kursdeltagarna ska bli bättre rustade för ovanliga och extrema situationer.

Trafikeftersök stora rovdjur: Utbildningen riktar sig enbart till jägare anslutna till NVR och handplockas utifrån kompetens, hundmaterial och behov inom det aktuella länet. Under 2023 omfattade utbildningsverksamheten fem utbildningstillfällen och involverade 60 personer. Förbundet samverkar brett för genomförandet av denna utbildning. Samverkan sker med Polismyndigheten, Skandinaviska björnprojektet, Viltskadecenter och Statens veterinärmedicinska anstalt.

Eftersöksutbildning - trafik: En ny utbildning som endast erbjuds uppdragstagare inom NVR och är kostnadsfri. I ett första skede riktades satsningen till länsansvariga jägare och samordnare. Från och med 1 juli kan alla uppdragstagare inom NVR anmäla sig. Under 2023 deltog 360 uppdragstagare inom NVR. Utbildningen omfattar tio timmar och genomförs på distans, där hemuppgifter varvas med videomöten.

Länsspecifika utbildningar: Under trafikeftersök finns många risker att hantera. Till de större hör trafikmiljön och lossande av skott. I länen genomförs aktiviteter som syftar till säkrare genomförande och högre uppkläring av eftersök. Bland annat har länen för denna verksamhet nyttjat förbundets eftersöksskytte för skjutbiografer.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

FOTO: AYHAN RESHAM MOSTPHOTOS

Kommunikation

Kommunikation är avgörande för läns- och samordningsansvarigas arbete med att tillhandahålla eftersöksekipage. Områdesansvariga behöver vara uppdaterade om utvecklingen inom alla områden av denna stora och ämnesmässigt breda verksamhet. För denna internkommunikation används fysiska möten, distansmöten, e-post, webb och slutna internetforum.

En viktig insats för att skapa gynnsamma förutsättningar för uppdraget är också extern kommunikation. Kommunikation som riktas mot allmänheten och övriga samhället skapar bättre förutsättningar för eftersöksarbetet och acceptansen för jakten i helhet. Desto mer medvetna allmänheten blir om vikten av att anmäla en viltolycka och noggrann utmärkning av olycksplatsen, desto bättre blir förutsättningarna att minimera trafikskadat vilts lidande.

Extern kommunikation har också en viktig funktion för det förebyggande arbetet. Av okunskap eller medvetet risktagande anpassar många trafikanter inte körsättet efter att vilt kan dyka upp på vägen. Att öka allmänhetens medvetandegrad om risken för viltolyckor är därför en viktig del i att förebygga uppkomsten av viltolyckor.

Jägareförbundet ställer upp på alla nivåer och över hela landet för att både besvara massmedias frågor om viltolycksproblematiken och informera allmänheten om viltolyckor. Under nationella viltolycksveckan, vecka 39, intensifierar förbundet kommunikationen till jägare och allmänhet. I övrigt sker extern kommunikation löpande.

KOMMUNIKATION OCH MEDIA

I kommunikationsavdelningen ingår Svensk Jakt, information, webb och viltmat. Målen i verksamhetsplanen, samt de strategiska målen, bildar basen för allt arbete. Därtill sker ett omfattande arbete för att kommunicera fakta samt förbundets insatser och åsikter i relation till andra händelser i samhället. I stort sett alla anställda och förtroendevalda har i olika omfattning kommunikationsansvar och uppgifter, både kopplat mot medlemmar och samhället.

Kommunikationsinsatserna har bidragit till att tydliggöra förbundets ståndpunkter, förklarat vad jakt är, samt stärkt kunskapen och medvetandet om förbundet hos jägare, allmänhet, politiker, samt tjänstemän på myndigheter.

Arbetet under 2023 har bland annat innefattat:

- Omfattande arbete för att påverka vargförvaltningen, samt arbetet i Renmarksutredningen.
- Ett stort antal uttalanden, filmer och artiklar i olika ämnen har publicerats i egna kanaler.
- Den upplevda medlems- och samhällsnyttan har stärkts.
- Nyhetsbrev producerats och distribuerats - till personal, förtroendevalda och medlemmar.
- Stöd har getts till personal och förtroendevalda inför kontakter med media.
- Viltmatsprojekt har avrapporterats.
- Debatterat i media för att skapa opinion för Jägareförbundets frågor och ståndpunkter.
- Webben har utvecklats och moderniserats.
- Ökad närvaro och mer material på sociala medier.
- Arbete med förbättringar för interninformation.
- Nya webbavdelningar har skapats för att bättre och tydligare visa upp förbundets arbete inom olika frågor, exempelvis Ny som jägare, Afrikansk svinpest och Psykisk ohälsa.
- Synlighet i nya sammanhang - exempelvis i arbetet med Afrikansk svinpest.
- Nära samarbete med FACE och dess kommunikationsnätverk.

PUBLICITET

Antalet artiklar om Svenska Jägareförbundet är många och under 2023 publicerades över 2 800 artiklar i olika medier där förbundet nämns, vilket är en stor ökning gentemot året innan. Antalet artiklar blir dock ett allt mer trubbigt verktyg för att mäta synligheten av förbundets verksamhet eftersom engagemang via sociala medier inte mäts. Sveriges Radio är de som omnämner Jägareförbundet mest.

SOCIALA MEDIER

Sociala medier får en allt viktigare roll för att nå ut till jägare och allmänhet. Jägareförbundet använder frekvent Facebook, drygt 38 000 följare (+500), Instagram, närmare 30 900 följare (+900) och Youtube, 9 300 prenumeranter (+400). Adderar man därtill alla län och kretsars konton, Svensk Jakt och Öster Malma når vi över 180 000 följare.

PODDEN

2022 startade Jägareförbundet en podd. Under 2023 har ämnen varit: Säljakt, Eftersök, En älgstam i fritt fall, Gås jakt, Björn jakt och Hur mår viltet? Podden bygger på den stora kunskap som finns samlad inom Jägareförbundets organisation men även gäster med särskild kompetens bjuds in. Totalt har alla avsnitten lyssnats på nästan 50 000 gånger. Majoriteten av lyssnarna hittar podden via Spotify.

KOMMUNIKATION OCH MEDIA

ALMEDALEN

Under Almedalsveckan på Gotland ger Jägareförbundet allmän information om jakt och viltvård till besökare, samt mer ämnesorienterat till tjänstemän, myndigheter och politiker. 2023 var temat biologisk mångfald och fältvilt. Utvalda gäster bussades till en demogård där viltvårdsåtgärder för fältviltet visades upp. Det anordnades ett välbesökt seminarium där jägare, sportfiskare samt företrädare för jord- och skogsbruk berättade hur deras verksamhet bidrar för att gynna den biologiska mångfalden. Därtill hölls ett flertal möten med politiker, myndigheter och andra organisationer.

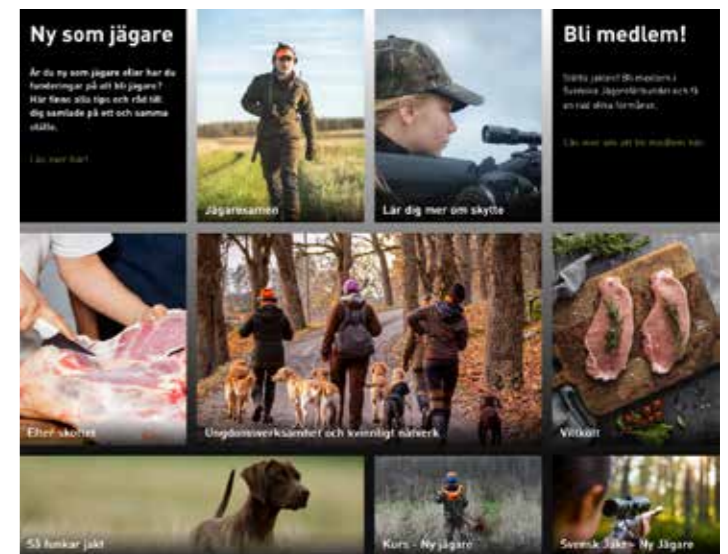
HEMSIDAN

Hemsidan är en av Jägareförbundets absolut viktigaste kanaler för att kommunicera och interagera med allmänhet och jägare. Innehållet på förbundets webbplats består av information om förbundet, personal, jakt, regler, upphandlade uppdrag, nyheter, vilt, med mera. Länsjaktvårdsföreningar och jaktvårdskretsar har egna hemsidor, främst med information om den lokala verksamheten. Föreningsinformation och innehåll som hör till de upphandlade uppdragen är tydligt åskilda på sajten.

Under 2023 har fokus lagts på att skapa innehåll och information om Jägareförbundets verksamhet. Jägareförbundets kurser kan också bokas via webben. Möjlighet att bli medlem och logga in på Mina sidor finns.

Nya webbavdelningar är bland annat Ny som jägare med information och tips för den nyblivne jägaren, Afrikansk svinpest med information och jägarnas arbete för att stoppa sjukdomen samt samlad information om varg. I samarbete med Region Dalarna och Svenska rådet för hjärt- och lunggräddning samlades information om psykisk ohälsa

Jägareförbundets webbplats nådde under 2023 närmare 1,7 miljoner unika besökare som gjorde över 2,9 miljoner besök. Närmare 56 procent av alla besökare är i åldersspannet 25-54 år. Drygt 6 procent av besökarna är mellan 18-24 år. Antalet besökare som surfar på mobil har ökat till 77,6 procent (75 procent 2022) medan 19,9 procent (22 procent 2022) surfar från dator och 2,5 procent på läsplatta.

KOMMUNIKATION OCH MEDIA

VILTMAT

Den höga acceptansen för jakt är delvis kopplad till tillvaratagandet av ett närproducerat livsmedel. Därför är det viktigt att jägare lyfter fram och delar med sig av viltköttet, som är klimatsmart och bra för hälsan - två viktiga egenskaper enligt svenska folket. Under andra halvan av 2023 var det fokus på att kommunicera att det är tryggt och säkert att fortsätta äta vildsvinskött efter utbrottet av Afrikansk svinpest i Fagersta.

Viltkött är en produkt som gör det möjligt för jägare att synas i sammanhang där de normalt inte verkar. Hela organisationen, från lokal till nationell nivå, visar upp viltmat i olika sammanhang. Enligt en SIFO-undersökning äter 80 procent av den svenska befolkningen viltkött minst en gång per år. Mycket av allmänhetens inspiration till mat och recept hämtas främst från sociala medier och webb, därför publicerar förbundet artiklar med gästkoockar, recept och tips på viltmat.se och jagareforbundet.se som sedan delas på Facebook och Instagram.

Förbundet har även fortsatt hjälpt kommuner och skolkök med information när de arrangerat temadagar med viltkött på menyn. Informationsblad, bordsryttare, med mera finns att fritt disponera från webben. Dessutom har flera lyckade aktiviteter likt "vildsvinsnatta" på krets- och länsnivå runtom i Sverige gett viltkött till kommuners storkök.

Förändring av reglerna för småskalig försäljning av vildsvinskött införs under första delen av 2024, vilket kommer att kräva vissa kommunikativa insatser.

SAMARBETE MED JORDBRUKSVERKET

Efter utbrottet av Afrikansk svinpest i september 2023 har det gjorts kommunikativa insatser på flera plan under hela hösten 2023. Mot jägare och jaktlag i berörda områden i Västmanland och Dalarna hölls regelbundna informationsgenomgångar om uppdateringar i restriktioner och innebörden av dessa. Stora delar av innehållet i dessa sammanställdes i skriftlig form till stöttning för län och kretsar i kommunikation med medlemmar.

Det har även gjorts kommunikativa insatser riktade mot jägarkåren i stort med information om sjukdomen, om smittspridning, inklusive hantering av hundar och utrustning som befunnit sig i den smittade zonen, med mera. En dedikerad sida på Jägareförbundets webb har varit samlingsplats för denna information och "frågor och svar" med speciellt fokus på jägarnas frågor, men även länkar till mer information hos myndigheterna. Denna information har varit öppen och tillgänglig för alla. Utöver detta hölls informationsträffar öppna för alla (såväl medlemmar som allmänhet) vid flera tillfällen under hösten där jaktvårdskonsulenter informerade om utbrottet och uppdaterade om situationen i Fagersta.

OPINION

Allmänt opinionsarbete

Under 2023 har många olika artiklar, debattartiklar och utspel haft till syfte att skapa opinion för Svenska Jägareförbundets åsikter, arbete och ståndpunkter, exempelvis inom ämnen som förvaltning av stora rovdjur, älg, fjälljakt, vildsvin, vapenregler och att stoppa blyförbudet.

FACE-kampanj

2022 startade FACE en kampanj med en namninsamling bland Europas jägare. Jägareförbundet var en del av denna kampanj och uppmanade svenska jägare att skriva på genom information på hemsidan och e-post till medlemmarna. Kampanjen var ett svar på det ökade antalet regelskärpningar för Europas jägare som "kommer från Bryssel". Kampanjens syfte var att lyfta, förklara och att vända den negativa synen på jakt som EU-kommissionen har sänt. I stället för att bara söka efter fel borde kommissionen också arbeta med att sprida insikt om jaktens värde för den biologiska mångfalden runtom i Europa. Namninsamlingen pågick till 6 juni 2023. Totalt samlades 360 000 namn in i Europa, varav cirka 38 000 kom från Sverige.

KOMMUNIKATION OCH MEDIA

SVENSK JAKT

Redaktionen har bestått av sju fast anställda journalister. Därutöver är ett flertal frilansande medarbetare i olika grad knutna till tidningen.

Svensk Jakt har under 2023 i ett flertal större granskningar ägnat särskilt fokus åt älg och fjälljakt - publiceringar som också fått spridning i många andra allmänna medier.

Svensk Jakt satsar fortsatt på grävande och granskande jaktjournalistik. Alltid med läsarna, Jägareförbundets medlemmar, som uppdragsgivare. Svensk Jakt befäster också sin position som den i särklass viktigaste och mest levande plattformen för jaktdebatt i Sverige. Totalt publicerades 248 debattartiklar under året.

Svensk Jakt – papperstidningen

Svensk Jakt har under 2023 gett ut tolv nummer, varav ett dubbelnummer, omfattande totalt 1 180 sidor. Tidningens TS-kontrollerade upplaga var 120 500 (juli 2022-juni 2023), en ökning med 1 300 ex/nummer jämfört med TS-mätningen 2021-2022. Svensk Jakt totala räckvidd var i Orvesto Konsumentens senaste mätning (2023:2) 200 000 läsare per nummer/månad.

svenskjakt.se

Under 2023 publicerades sammanlagt 1 552 artiklar på svenskjakt.se. Totalt hade sajten 10 073 000 besök av 2 577 969 besökare. Antalet sidvisningar var 17 000 000. Jämfört med föregående år (2022) ökade antalet besök med 6,6 procent, antalet besökare minskade med 5,4 procent och antalet sidvisningar ökade med 3 procent. Av besöken gjordes 81 procent med mobil (föregående år 79 procent), 12 procent med dator (13) och 7 procent med läsplatta (8).

Under 2023 publicerades på svenskjakt.se 575 artiklar bakom inloggning, så kallade premiumartiklar (föregående år var antalet premiumartiklar 458). Det innebär att cirka 37 procent av materialet som publiceras på tidningens hemsida är förbehållet läsare med medlemskap som inkluderar Svensk Jakt. Per 2023-12-31 hade 58 450 medlemmar loggat in på svenskjakt.se, en ökning med 6 450 jämfört med föregående årsskifte.

Under 2023 har publicerats totalt 323 artiklar som taggats med "Jägareförbundet" och därmed på något sätt handlar om förbundets verksamhet.

I november 2023 inleddes ett försök med styckvis försäljning av artiklar till de besökare som är medlemmar utan Svensk Jakt, eller inte är medlemmar alls. Försäljningen har initialt genererat en nettointäkt om cirka 5 000 kronor per månad.

Svensk Jakt-appen

Appen hade vid årsskiftet 73 700 aktiva användare, en ökning med 24,9 procent. Appanvändarna är de mest hängivna läsarna. De besöker svenskjakt.se oftare, de stannar kvar längre på sajten och de läser fler sidor vid varje besök.

Medlemmar med Svensk Jakt

Andelen medlemmar som valt medlemskap med Svensk Jakt ökade för tredje året i följd. Per 2023-12-31 hade 79,7 procent ett medlemskap som inkluderar Svensk Jakt. Vid samma tidpunkt 2022 var andelen 79,6 procent, 2021: 77,5 procent. Bland länsjaktvårdsföreningarna har Jägareförbundet Kalmar län högst andel medlemmar med Svensk Jakt, 83,9 procent. Lägst andel återfinns i Västerbotten, 73,8 procent.

MEDLEM OCH MARKNAD

2023 inleddes med att en ny Medlems- och marknadschef började i januari. I samband med detta påbörjades en översyn av avdelningens resurser, arbetssätt och behov. Under våren förstärktes avdelningen med en medlemsutvecklare och en strateg för marknad och partners. Ett intensivt arbete med att strukturera upp ett långsiktigt marknadsarbete med nya arbetssätt och rutiner har präglat arbetet under året. Att ta fram en strategi för Medlems- och marknadsarbetet har påbörjats.

MEDLEMSLÄGET

Svenska Jägareförbundet hade 150 332 medlemmar vid utgången av 2023. Det är en minskning med 4 828 medlemmar jämfört med samma tid 2022. Orsaker till minskningen bedöms bero på flera faktorer, varav många tyvärr inte är helt inom förbundets rådighet:

- Under 2023 genomfördes en nödvändig höjning av medlemsavgiften.
- Vi befinner oss i en lågkonjunktur.
- Året har präglats av hög inflation och stigande räntekostnader.
- Vi har en kraftigt vikande älgstam.
- Antalet jaktkortslösare minskar för fjärde året i rad.
- Antalet som tar jägarexamen minskar.

MEDLEMSYSTEMET

Samarbetet med förbundets nya leverantör av drift och förvaltning av medlemssystemets alla delar har löpt på enligt plan. En förvaltningsorganisation är nu på plats. Medlemsavdelningen har under året prioriterat det arbete som uppstått till följd av byte av medlemssystem. Arbetet har drivits av en systemägare och medlems- och ekonomiadministratörer vilket har medfört att man kunnat åtgärda en stor mängd fel. För hantering av utvecklingsfrågor av exempelvis kampanjer hanteras den typen av arbete fortfarande i projektformat med inhyrd projektledare och styrgrupp där olika kompetenser och ansvar finns representerade både från förbundet och leverantören för att säkra upp att arbetet utförs professionellt. En portal-lösning för förbundets alla län och kretsar har lanserats under året. Detta ger fina möjligheter för våra förtroendevalda hålla kontakt med sina medlemmar.

MEDLEMSUTVECKLING

Arbetet har under 2023 mycket handlat om digital utveckling och att få fler medlemmar att övergå till digitalt medlemskort. Detta för att skapa större flexibilitet i information. Trycksaker är dels kostsamma att ta fram, dels att det medför utmaningar då regler, lagstiftning eller arbetssätt ändras och trycksakerna då behöver kasseras och tryckas på nytt. Dessutom varierar erbjudanden till medlemmar under året och de digitala lösningarna ger möjlighet att löpande informera om förändringar på ett mycket kostnadseffektivt och professionellt vis.

Under våren gjordes en stor satsning för att samla in medlemmarnas e-postadresser och erbjuda digitala medlemskort i appen Cardskipper. Det resulterade i att över 110 000 av förbundets medlemmar nu har digitalt medlemskort. Appen Cardskipper har också utvecklats under året med bredare innehåll: digital jakttidtabell, marknadsföring av utbildningar, medlemsnyheter, unika medlemsrabatter, med mera. Utvecklingen har bidragit till att ekonomiska resurser kan läggas på annan utveckling som kommer medlemmarna till gagn.

Under året har medlems- och marknadsavdelningen fokuserat på att premiera och visa uppskattning för befintliga medlemmar. Detta har vi gjort genom att exempelvis på mässor uppmanat medlemmar att visa upp sitt digitala medlemskort i montern och då få en gåva, även till att erbjuda medlemmar rabatter i webbutiken. Innan jul genomfördes en återvärvningskampanj riktad till kvinnor och ungdomar som gav nya medlemmar i dessa målgrupper.

MEDLEM OCH MARKNAD

FOTO: THOMAS OHLSSON

MÄSSOR

Under 2023 deltog Jägareförbundet på olika sätt i över 20 mässor runt om i landet. Där har över 200 000 personer i olika målgrupper fått träffa representanter för Jägareförbundet och fått chansen att lära känna förbundet och vår verksamhet. De tre största, Elmia, Utemässan och Västgård har sammantaget genererat närmare 600 nya medlemmar.

VARUMÄRKE

Under året har förbundsstyrelsen fattat beslut om att göra en grundläggande översyn av förbundets varumärkesarbete. Arbetet inleddes med en syfte- och nulägesanalys som resulterade i en uppdragsbeskrivning för arbetet. Detta är en långsiktig process med ett antal steg: målgruppsanalys, positionering, kommunikationskoncept, grafisk profil, employer branding, innehåll- och kanalvalsstrategi, med mera. Arbetet ska på olika sätt stärka förbundets roll som den stora och trovärdiga aktör vi är, samt leda till tillväxt. För att vägleda oss i denna process har ett nytt avtal om samarbete inlett med en reklambyrå baserad i Nyköping. Arbetet påbörjades under hösten 2023 och kommer att fortsätta under 2024/2025.

PARTNERS OCH SAMARBETEN

Året inleddes med total genomgång av befintliga avtal och avtalsunderlag med förbundets samarbetspartners. Genomgången visade på brister vilket resulterade i att nya avtalsmallar togs fram. En del muntliga avtal avslutades och en del förnyades och formaliserades. Under året har en tydlig strategi tagits fram som ska vara vägledande i det kommande arbetet med partners och samarbeten. Fokus ska vara långsiktighet samt relevant innehåll för både medlemmar och organisationen. Alla avtal ska ha nationell prägel så att medlemserbjudanden ser likadana ut på rikstäckande nivå. Detta arbete har resulterat i en ökad intäkt för Svenska Jägareförbundet, förbättrad medlemsnytta för våra medlemmar samt ett professionellt och nära samarbete med våra samarbetspartners.

MEDLEM OCH MARKNAD

FOTO: MALIN LILJEHOLM

VÄRVARJAKT

Under oktober möttes sedan vanligt tio av de främsta medlemsvärvarna i landet för att tackas för sin insats i den viktiga medlemsvärvningen bland jägarskolorna. Träffen som ägde rum på Öster Malma kombinerades med en klövviltsjakt. Årets evenemang innehöll presentationer av Svenska Jägareförbundets verksamhet och hur medlemsutveckling sett ut de senaste åren. Deltagarna fick möjlighet att komma med feedback och inspel om verksamheten samt hur man kan utveckla förfarandet vid värvning av elever som går jägarskolan. Ett viktigt inslag i träffen var också att värvarna fick byta erfarenheter med varandra. Värvarjakten ger en mycket positiv respons hos deltagarna och är något vi önskar att fortsätta med även under 2024/2025.

TACKJAKT FÖR FAGERSTA-JÄGARE

Den 16-17 november arrangerades en tackjakt för några av de jägare som visat stort engagemang i arbetet med att bekämpa svinpesten i Fagersta. Deltagarna bjöds in till en middag på Öster Malma slott samt övernattnings med efterföljande klövviltsjakt på Öster Malma. Tackjakten var mycket uppskattad.

PARTNERTRÄFF

I augusti arrangerades en träff på Öster Malma för samarbetspartners. Deltagarna fick en presentation av Svenska Jägareförbundets verksamhet och om förbundets nya strategi för partners och samarbeten. Varumärkesbyrån som förbundet anlitar var på plats för att presentera tankar hur förbundets varumärkesresa kommer att se ut och hur man som samarbetspartner kan bidra i det arbetet. Vidare genomfördes en workshop för att utbyta erfarenheter och nya idéer inom ramen för samarbeten.

MEDLEM OCH MARKNAD

WEBBUTIKEN

Under året har det gjorts en översyn av arbetet med webbutiken. Genomlysning av bland annat avtal med leverantörer, försäljningsstatistik, prissättning, sortiment och lagerhållning har utförts och åtgärder har vidtagits. Ett avtal om support och utveckling av webbutiken är inlett med en extern leverantör och arbetet med en ny mer kundvänlig design på webbutiken har tagits fram.

Varulagret är minskat och produkterna är nu anpassade efter webbutikens målgrupper. Målsättningen med webbutiken är att vara en lönsam kanal för försäljning med ett väl anpassat sortiment och fungerande distribution.

VILTAPPEN

Viltappen är riktad till naturintresserade i den breda allmänheten. I Viltappen kan man hitta fakta om svenska däggdjur och fåglar, jämföra spår och spillning, lyssna på läten, med mera.

Under 2023 har Viltappen uppdaterats med helt nytt utseende, modernare design, nya funktioner och säkrare plattform. Invasiva arter har lagts till, fler bilder har lagts in, liksom en funktion där man kan märka ut favoritställen, som till exempel svampställen.

Viltappen lanserades 2012 och har sedan dess haft över 300 000 nedladdningar. Bara sedan den nya versionen släpptes 2023 har den laddats ner över 61 000 gånger av både IOS- och Android-användare. Över 90 procent av användarna har Viltappen i en smartphone.

Viltappens användare kommer främst från följande länder: Sverige, Norge, Danmark, Finland och Nederländerna.

Engagemanget kring appen är stort och användare hör regelbundet av sig med positiva synpunkter, önskemål kring utveckling och förslag på förbättringar. Under 2024 kommer Viltappen att uppdateras med ytterligare 20 nya fåglar.

UNGDOM

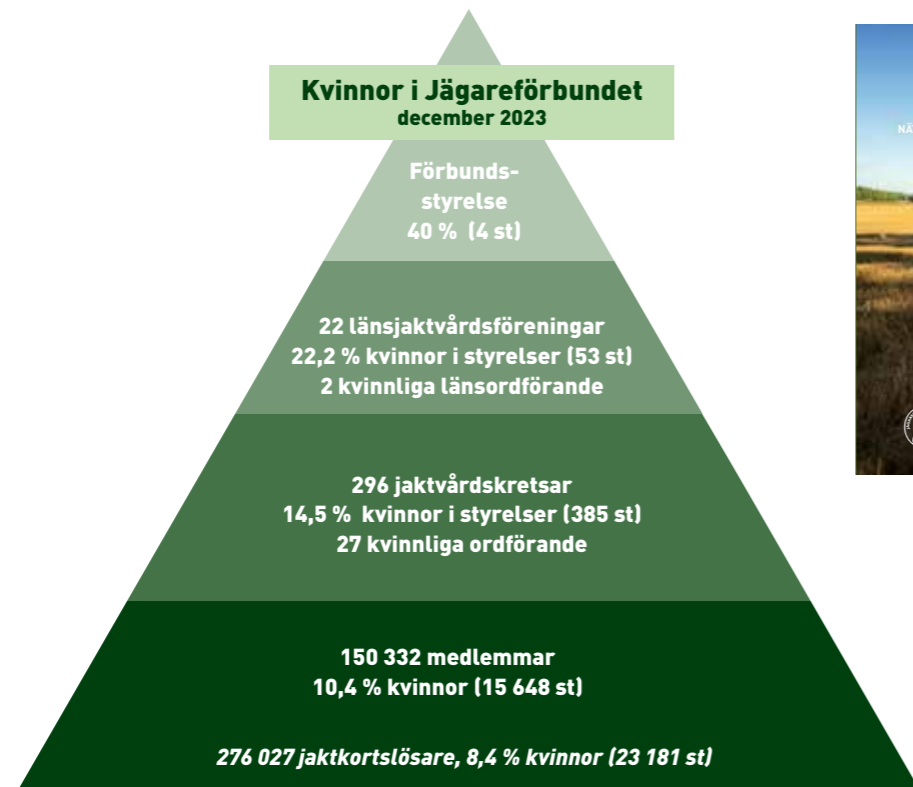
2023 har ungdomsmedlemmarna (18-25 år) i Jägareförbundet uppgått till 4 procent av totala antalet medlemmar. Det är en liten minskning från 2022 då siffran var 4,2 procent. 2022 togs en ny målsiffra fram att antalet ungdomsmedlemmar ska öka med 3 procent till 30/6 2024. Det betyder att ungdomarna behöver öka med 1 212 stycken det kommande halvåret.

Under det gångna året har i kretsar och länsföreningar genomfört en mängd ungdomsaktiviteter som ungdomsläger, jägarexamensläger, nybörjarjakter, ungdomsjakter, fadderjakter, skyttedagar, med mera. Med start i juli 2023 erbjöds alla ungdomsmedlemmar en helt ny digital utbildning "Fångst av kråkfågel". Intresset för den var dock lågt.

Vartannat år arrangeras en ungdomskonferens med alla ungdomsansvariga i länen. 2023 har varit ett mellanår då det i stället hållits regionala ungdomsmöten.

Ett nytt samarbete med Sveriges Hundungdom inleddes under 2023 då Jägareförbundet deltog i deras riksläger och föreläste om jakt i allmänhet och jakt med hund i synnerhet.

MEDLEM OCH MARKNAD

KVINNOR I JAKTEN

Antalet kvinnor som jagar ökar eller är stabilt i alla kategorier - kvinnor som är jaktkortslösare, medlemmar i Jägareförbundet samt i kvinnornas andel och antal på alla förtroendestadier. Detta gäller såväl i jaktvårdskretsarnas styrelser som i länsjaktvårdsföreningarnas styrelser. Kvinnor som ordförande i jaktvårdskretsar och i länsjaktvårdsföreningar visar också en stabil trend.

Jägareförbundet arbetar bland annat med nätverket JAQT (Jagande Aktiva Qvinnor i Tiden) i genusarbetet. Nätverkets mål ligger i linje med Jägareförbundets strategiska mål och syftar till att öka antalet jagande kvinnor, öka antalet kvinnliga medlemmar och få fler kvinnor som ledare och förtroendevalda i förbundet.

Nationella träffar för JAQT-nätverkets länsansvariga genomförs vartannat år. Senaste konferensen var i juni 2022 och nästa sker 2024. Däremellan hålls regelbundna möten på regionnivå, vilket skett under 2023.

JAQT-verksamhet finns idag i nästan alla län och under året har nätverket arrangerat ett stort antal jakter för kvinnor, utbildningar och träffar. För att marknadsföra JAQT i digitala kanaler används förutom Jägareförbundets webb även Instagram och Facebook. En ny JAQT-folder producerades under slutet av 2023 som marknadsföringsstöd till nätverken ute i landet.

JAQT-nätverken fungerar också som rekryteringsbas av förtroendevalda till Jägareförbundets styrelser på olika nivåer. Det målstyrda arbetet inom JAQT i länen har lett till att antalet och andelen kvinnor i förbundet ökar och att kvinnor engagerar sig i styrelser. JAQT är en del av organisationen på läns- eller krets nivå.

För att både ta del av och bidra till forskningen och kunskapsutvecklingen angående genusperspektiv i jakten sker samarbete med olika universitet, myndigheter och organisationer såsom Sveriges Lantbruksuniversitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Naturvårds-

MEDLEM OCH MARKNAD

FOTO: MADELEINE LEWANDER

verket, Skogsstyrelsen, Polismyndigheten, Försvarmakten, Studieförbundet, Svenska Kennelklubbens jakthundklubbar samt med nordiska och europeiska jägarförbund.

Intresset för kvinnor som jagar och genusperspektiv i jakten väcker fortsatt ett stort intresse hos både riks-, läns- och lokalmedia. Under 2023 har bland annat Bonnier Media, Tidningen Vi och journaliststudenter från Stockholms universitet skrivit om JAQT och förbundets arbete med att få fler kvinnor att jaga.

Projekt Jämställd Viltförvaltning 2.0 har haft uppstartsmöte under året och en projektgrupp är utsedd. Planen är att framöver följa upp erfarenheter från deltagarna i det första projektet och som varit i älgförvaltningsgrupperna och ta med dessa erfarenheter vid revideringen av utbildningen Älgförvaltning, ekologi och människa. Projektet löper långsamt och planen är att det ska vara klart till älgförvaltningsgruppernas mandatperiod 2027-2029.

2023 utgjorde antalet kvinnor 26,7 procent (2 231) av de godkända provtagarna för jägarexamen (teoriprovet). Trenden är stabil när det gäller kvinnor som tar jägarexamen.

Andelen kvinnor av jaktkortslösarna var 8,4 procent 2023 (31 december) vilket motsvarade 23 181 kvinnor (+73 från 2022). 1996/1997 var andelen kvinnor i jägarkåren 3,7 procent (11 300).

Av Svenska Jägareförbundets medlemmar var 10,4 procent kvinnor, vilket motsvarade 15 648 kvinnor (-113 från 2022).

I förbundsstyrelsen var andelen kvinnliga ledamöter 40 procent (30 procent 2022).

I styrelserna för landets 22 länsjaktvårdsföreningar var andelen kvinnor som var ledamöter 22,2 procent (53 kvinnor). Två ordförande i länsjaktvårdsföreningarna var kvinnor.

I styrelserna för jaktvårdskretsarna var andelen kvinnor som var ledamöter 14,5 procent (385 kvinnor). 27 ordförande i jaktvårdskretsarna var kvinnor under 2023.

INTRESSEBEVAKNING

Samverkan med beslutsfattare

Svenska Jägareförbundet arbetar fortlöpande och långsiktigt med att etablera kontakt och samverka brett med beslutsfattare på alla nivåer. Valet 2022 och den därefter tillträdande regeringen förändrade bland annat departementsstrukturen i de jaktpolitiska frågorna. Under året har ett större antal för förbundet viktiga utredningar startats. Bland annat gällande en ny viltmyndighet, vapenlagstiftning och gällande skyddsjaksregler för varg. Förbundet följer dessa noga och bevakar de resultat och förslag som de väntas leverera. Under året har förbundet även representerats på möten och arbetsgrupper i EU:s institutioner och myndigheter samt inom ramen för internationella avtal samt i samarbetet med andra jakt- och intresseorganisationer på alla nivåer

Renmarksfrågan och fjälljakten

Renmarkskommittén levererade i augusti sitt första delbetänkande. I stora delar ett förslag som förbundet har betydande invändningar mot. Strax innan jul meddelades att delbetänkandet ska skickas ut på en bred remiss under våren 2024. Förbundets arbete fortgår på alla nivåer i organisationen och bedöms fortsätta göra så under lång tid framöver. Frågan är av yttersta strategiska nivå för landets jägare.

Älgstammens utveckling

Den accelererande nedgången i älgstammen har under året genererat en mängd engagemang för förbundet. Såväl innan höstens älgjakt som under den. De folkvalda i riksdagen har efterfrågat fakta och information i frågan flera gånger. Utmaningen med en kraftigt minskad avskjutning och oförändrade betesskador är betydande. Dagens älgförvaltningssystem har diskuterats ingående.

Rovdjursförvaltning och EU

Tilldelningen av licensjakt på varg och lodjur har genererat mycket diskussion under 2023. Under året har också betydande rörelser skett på EU-nivå och under hösten påbörjade EU-kommissionen ett arbete med att genomföra en nedlistning av vargens skyddsstatus. Arbetet kommer att fortgå under 2024. Utfallet är osäkert, men förändringen i hållning från kommissionens sida är unik.

Bly i ammunition

Det av EU beslutade förbudet mot blyhagel över våtmarker och dess införande under våren 2023 har varit en aktuell och engagerande fråga. Definitionen av våtmark är enligt beslutet problematiskt liksom att man frångår principen om att den enskilde ska anses vara oskyldig tills annat bevisas. Under 2023 har Naturvårdsverket dock kommit ut med ett kartstöd för bedömningen om vad som är en våtmark och föreslagit regeringen olika åtgärder för att underlätta övergången till blyfri hagelammunition. Under 2023 har ECHA också levererat ett förslag till EU-kommissionen om ett totalt förbud mot bly i all ammunition, med vissa undantag för främst skytte. Beslut om ett totalförbud mot bly i ammunition från EU har skjutits fram till efter Europaparlamentsvalet i juni 2024 och den kommission som väntas tillträda därefter. Frågan är fortfarande aktuell att bevaka och bilda opinion för förbundets hållning.

Ny EU-restaureringslag

Förslaget om en ny EU-förordning kom ett steg närmare genom en överenskommelse mellan Europaparlamentet och ministerrådets förhandlare under hösten 2023. Texten föreskriver att 90 procent av ekosystemen ska vara i gott skick till 2050, med mätbara resultat till 2030 (minst 20 procent ska ha uppnåtts). Förbundet har diskuterat med beslutsfattare om både möjligheter med förslaget, till exempel för småvilt i jordbrukslandskapet och vattenfåglar i våtmarker där tydliga mål finns för hur deras livsmiljö ska förbättras samt eventuella risker, som mer kompetensöverföring till EU-nivån i fråga om förvaltning av skogslandskapet.

JURIDIK

Information och stöd

Förbundet har även under 2023 fortsatt engagera sig i ett par principfall i syfte att stärka jakten, jägarna och ge medlemmar stöd i viktiga jägarnära frågor. Under året har frågor rörande miljöutredningsansvar på skjutbanor och frågor rörande vapenförvaring tillkommit.

Förbundet har lämnat juridisk information till allmänheten, myndigheter, medlemmar samt juridiskt stöd till organisationen i allehanda juridiska frågor. Internutbildning av all personal inom jaktjuridik med en plan om att djuputbilda ett antal jaktvårdskonsulenter för att ge bättre medlemservice har påbörjats. De jaktjuridiska frågor som varit vanligast förekommande är frågor om nya jaktmedelsföreskrifter från Naturvårdsverket, frågor kring viltvårdsområden och älgskötselområden, användning av hundar och motorfordon i samband med jakt, samt jakträttsavtal.

FOTO: MOSTPHOTOS

Juridiska rådet

Förbundsstyrelsen beslutade i december 2022 att inrätta ett juridisk råd. Det har haft sina första möten och formats under 2023. Det juridiska rådet har givits ett antal uppgifter och den viktigaste har varit att ta fram riktlinjer för hur förbundet bör använda rättsprocesser för att driva frågor inom viltförvaltningen. Det juridiska rådet har presenterat förslag till riktlinjer för förbundsstyrelsen som beslutade i frågan i december 2023.

Avtal och upphandlingar

Juridik har deltagit i arbetet med övergång till ny leverantör för medlemssystem genom att delta i styrgruppen för leveransen. Detta i syfte att säkerställa att leverantören lever upp till kraven i avtalet.

Utbrottet av afrikansk svinpest i Sverige 2023 har krävt snabba och stora insatser även vad gäller juridik. Ett leveransavtal har framförhandlats inom ramen för en direktupphandling och en större upphandling för en längre period har påbörjats där anbud ska inges i januari 2024.

Förbundets hantering av avtal har under ytterligare konsoliderats och olika mindre avtal granskas löpande och förs in i ett avtalshanteringssystem när de ingåtts.

Personuppgifter

Förbundet har ytterligare konsoliderat sina processer för en korrekt hantering av personuppgifter. Övergången till ett nytt medlemssystem har dock fortsatt orsaka vissa frågeställningar och problem kring behandling av personuppgifter, vilka hanterats enligt gällande rutiner.

Vapenfrågor

Regeringen tillsatte under 2022 en utredare som under hösten 2022 lämnade ett förslag på en absolut minimiimplementering av 2017 års ändringar i vapendirektivet från EU. Proposition lämnades till riksdagen under våren 2023 som beslutade godkänna förslaget och de nya lagändringarna trädde i kraft 1 juli 2023.

Under våren 2023 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv till den pågående vapenutredningen så utredningen i större utsträckning ska ta hänsyn till riksdagens tillkännagivanden i vapenfrågor i den övergripande översynen som också ska göras. I huvudsak rör det frågor som förbundet drivit, förväntan är därför ett för jägarkåren positivt förslag från utredaren under våren 2024. Förbundet har deltagit i möten med utredningen samt lämnat ytterligare förslag i samråd med övriga skytterörelsen.

ÖSTER MALMA, SERVICE AB

Öster Malma är en utbildnings och upplevelsegård för jakt och viltvårdsintresserade med restaurang, konferens och hotellverksamhet. Fastigheten är på knappt 1 200 hektar varav 560 hektar är produktiv skogsmark. Drygt 350 hektar är sjöar, viltvatten och vattendrag och resten är åker, äng och övrigt.

Svenska Jägareförbundet har bedrivit yrkesmässig utbildning på fastigheten sedan 1947 och fastigheten köptes 1993. 2003 flyttade Svenska Jägareförbundet sitt nationella kansli till den då nyrenoverade Lagården på Öster Malma.

Jägareförbundet Service AB är av Jägareförbundet ett helägt dotterbolag som bedriver restaurang, konferens, hotell, catering, gårdsbutik och viltslakteriverksamhet på Öster Malma. Målet med verksamheten är att vara det självklara valet av mötesplats för länsjaktvårdsföreningar, jaktvårdskretsar och medlemmar i Jägareförbundet.

Anläggningen ska positionera sig som en kvalitativ hotell- och mötesanläggning med fokus på naturen och det vilda. Det serveras viltkött till alla måltider och restaurangen arbetar med säsong- och närproducerade varor. Bolaget har idag 16 helårsanställda och en nettoomsättning på 21 600 tsek.

Se separat bilaga Verksamhet Öster Malma 2023.

SVERIGES VILDNAD

Sveriges Vildnad är en stiftelse som tillkommit på Svenska Jägareförbundets initiativ. Stiftelsen erhöll under 2023 bidrag från K A Wallenbergs stiftelse samt från Kungliga Patriotiska Sällskapet. Stiftelsen har till ändamål att dels främja utvecklingen för och säkerställandet av viltarter vars populationer visar en vikande trend eller bedöms hotade, dels främja utvecklingen och säkerställandet av viltbiotoper som är av betydelse för sådana viltarter eller av annan särskild betydelse.

Sveriges Vildnad står under förvaltning av ett förtroenderåd, som består av högst 60 personer med bakgrund inom svensk viltförvaltning och viltforskning. Rådet samlas årligen för att bland annat fatta beslut om verksamheten. Jägareförbundets styrelse fungerar som styrelse i Sveriges Vildnad.

Hösten 2023 genomfördes ett kombinerat fysiskt och digitalt seminarium med titeln "Vad händer med älgen? I skogen, förvaltningen och våra sinnen". Inbjudna forskare samt yrkesaktiva inom viltförvaltning och naturvård belyste kunskapsläget kring älgen och presenterade olika modeller för älgförvaltning. Ämnet för dagen hade valts mot bakgrund av att älgstammen uppvisat en minskande trend på senare år och seminariet syftade till att inspirera till samtal om hur älgen kan förvaltas för framtiden.

Seminariet hade cirka 520 deltagare, varav cirka 150 deltog på plats på Öster Malma medan övriga 370 kunde följa direktsändningen från Öster Malma via webben samt ställa frågor till föreläsarna digitalt.

FOTO: LARS JOHANSSON/MOSTPHOTOS

SVENSK VÅTMARKSFOND

Svensk Våtmarksfond bildades den 9 juni 1995 på initiativ av Svenska Jägareförbundet. Stiftelsens ändamål är att ta fram resurser för att sprida kunskap om, och stödja åtgärder för, bevarande, skapande och skötsel av våtmarker för fåglar samt om våtmarkernas roll och värde. Stiftelsen får genom donationer, testamentsmedel eller på annat sätt motta medel från myndigheter, organisationer, företag och enskilda personer. I stiftelsens styrelse finns representanter från Svenska Jägareförbundet, Bird Life Sverige, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och näringslivet.

Våtmarksfondens vision är "Att våtmarkernas fåglar lever i livskraftiga bestånd tillsammans med andra arter i välskötta våtmarksmiljöer över hela landet". Strategin för att nå uppsatta mål är att Våtmarksfonden ska vara ett kunskapscentrum och en naturlig mötesplats samt pådrivare och opinionsbildare i det nationella våtmarksarbetet. Ett aktivt engagemang från deltagande organisationer och goda ekonomiska resurser stödjer verksamheten.

Rådgivning, utbildning och information samt ekonomiskt stöd till bevarande, skapande och skötsel av våtmarker är viktiga delar av den praktiska verksamheten. Målgruppen för fondens arbete är markägare och förvaltare av jord- och skogsbruksmark samt myndigheter och intresseorganisationer. Sedan stiftelsen bildades har den genom sin verksamhet medverkat till att ett mycket stort antal våtmarker har restaurerats eller återskapats. De flesta typer av våtmarker finns representerade, allt från små viltvatten till större våtmarker både i skog och på åkermark.

Under 2023 beviljades ekonomiskt stöd för restaurering av tre våtmarker om sammanlagt cirka 50 hektar i Skåne, Jönköpings och Uppsala län.

2023 års våtmarkspris, Ragn-Sells AB i samarbete med Våtmarksfonden, på 35 000 kronor, tilldelades Markus Hoffman. Markus är hållbarhetsexpert på LRF och har under lång tid och med stort engagemang arbetat för fler våtmarker i landskapet och även varit en brygga mellan lantbrukets intresse och myndigheter i våtmarksarbetet.

En nationell våtmarkskonferens arrangerades i Värnamo med bland annat en exkursion till Store Mosse. Konferensen genomfördes i samverkan med EU-projektet Grip on Life och lockade 110 deltagare på plats och 125 deltagare digitalt.

Den mediala uppmärksamheten gällande återställandet av våtmarker har under året varit stort. Våtmarksfonden har i olika sammanhang även uppmärksammat såväl klimat- och näringslivsdepartementet som Naturvårdsverket på behovet av förenklingar i regelverket gällande våtmarksarbetet inklusive ett klagörande beträffande strandskyddsreglerna.

ÅRSREDOVISNING 2023

Årets resultat

Det operativa resultatet för år 2023 uppgick till 1,4 mkr (-0,2 mkr). Resultatet efter finansnetto uppgick till 5,7 mkr (0,2 mkr). Förbundets anslag för Jakt- och viltvårdsuppdraget från viltvårdsfonden uppgick till 0 mkr (8,6 mkr) då uppdraget som sådant upphörde under 2022 och istället ersattes av ett organisationsbidrag samt av tjänster enligt anbudsförfarande.

Organisationsbidraget, som redovisas under bidrag och anslag, uppgick för år 2023 till 43,2 mkr (43,3 mkr) vilket motsvarar 22,2% (23,3%) av de totala intäkterna. Medlemsintäkterna under år 2023 uppgick till 67,1 mkr (63,4 mkr) en ökning till följd av höjda medlemsavgifter. Förbundets medlemsintäkter motsvarar 34 % (34 %) av de totala intäkterna. Resterande del av intäkterna genereras av utförda tjänster genom vunna erbjudanden inom förbundets kärnverksamhet samt verksamhetsbidrag, prenumerations- och annonsintäkter, utbildning, samarbetsavtal samt försäljning av förlags- och profilprodukter.

Förbundet genomförde under 2021 och 2022 en genomlysning av verksamheten till följd av de förändrade förutsättningarna som uppstod då delar av Jakt- och viltvårdsuppdraget omvandlades till anbudsförfarande. Genomlysningen gav vid handen att förbundet som tidigare varit fullt skatte- och momsbehaftat för i princip all sin verksamhet nu bedriver skattepliktig och momspliktig verksamhet i så stor utsträckning att förbundet ska redovisa moms på de delar av verksamheten som inte omfattar den rena medlemsverksamheten.

Förbundets kursverksamhet har under året minskat på grund av minskat antal deltagare i olika, främst fysiska, kurser. Förbundet har för att upprätthålla utbildningsnivån fortsatt arbetet med att utveckla digitala utbildningar och föreläsningar som är ett mindre kostsamt alternativ för deltagare. Under 2023 har arbetet med nytt medlemsystem fortsatt och är i nuläget även tillgängligt för förtroendevalda i länsföreningar och kretsar. Arbetet fortsätter ändå med att vidareutveckla och förfinna de funktioner som systemet kan erbjuda.

Förbundet är i rekryteringsprocess avseende ny generalsekreterare.

Verksamhetens totala kostnader inklusive avskrivningar uppgick till 193,3 mkr (185,8 mkr).

Jägareförbundet Service AB, förbundets dotterföretag, driver restaurang, konferens- och hotellverksamhet på förbundets fastighet Öster Malma. Bolagets resultat för 2023 uppgår till 105,9 mkr (0,5 mkr).

Finansiell riskhantering

De finansiella riskerna kan primärt delas upp i följande kategorier: marknadsrisk (inl. valutarisk, ränterisk och prISRISK), kreditrisk och likviditetsrisk.

Valutarisk: Försäljning och inköp sker företrädesvis i lokal valuta. Därav föreligger normalt inte någon valutarisk.

Ränterisk: Förbundets ränterisk är främst kopplad till räntebärande skulder, vilka per balansdagen uppgick till 0 mkr (0 mkr) i form av utnyttjad checkkredit.

PrISRISK: Förbundet innehar långfristiga värdepappersinnehav med ett bokfört värde på 44,7 mkr (42,0 mkr). Marknadsvärdet uppgår till 52,8 mkr (47,1 mkr).

Kreditrisk: Förbundet eftersträvar bästa möjliga kreditvärde på dess motparter. Merparten av försäljningen kan ske med låg kreditrisk. Historiskt sett har kreditförlusterna varit låga.

Likviditetsrisk: Förbundet arbetar kontinuerligt med sin likviditet och har checkkredit för att balansera likviditetsrisken.

Tillgångar

Förbundets totala tillgångar uppgick per den 31/12 2023 till 135,9 mkr (117,0 mkr).

ÅRSREDOVISNING 2023

Byggnader och mark

Fastigheten Öster Malma har ett bokfört värde av totalt 26,8 mkr (29,1 mkr). Fastighetens taxeringsvärde uppgår för 2023 till 67,7 mkr (67,7 mkr).

Värdepappersportfölj

Jägareförbundet har avtal med en extern kapitalförvaltare om diskretionär förvaltning av förbundets värdepappersportfölj. Förvaltningen sker med stöd av en av förbundsstyrelsen beslutad kapitalförvaltningspolicy som har en långsiktig och försiktig prägel. Förbundets värdepappersinnehav redovisas därför i årsredovisningen från och med 2018 som finansiell anläggningstillgång.

Värdepappersportföljen har värderats till anskaffningsvärdet per balansdagen, 44,7 mkr (42,0 mkr). Marknadsvärdet av värdepappersportföljen uppgick per 31/12 2023 till 52,8 mkr (47,1 mkr).

Eget kapital

Det egna kapitalet består av avsättning för framtida satsningar 11,4 mkr (11,0 mkr), avsättning för tryggande av personal 12,5 mkr (12,5 mkr), disponibla medel 26,7 mkr (26,9 mkr) samt årets resultat 5,7 mkr (0,2 mkr), totalt 56,3 mkr (50,6 mkr).

Förbundsstyrelsen slog 2003 tillsammans med länsföreningarna fast att Svenska Jägareförbundet skulle sträva efter att bygga upp ett eget kapital om motsvarande 20 mkr. Samtliga länsföreningarna bidrog då till detta med 20 kr per medlem.

Investeringar

Under 2023 har förbundet gjort investeringar för 1,2 mkr (1,2 mkr) avseende inventarier.

Övriga intäkter

Anslag och bidrag består till 78% (43,3 mkr) av det organisationsbidrag som till del ersatt det tidigare Jakt- och viltvårdsuppdraget och resterande hänförs till anslag rörande Jägarexamen, verksamhetsbidrag samt övriga mindre bidragsintäkter. Övriga intäkter hänförs till bland annat intäkter för utförda tjänster (vunna upphandlingar), annonsering, försäljning av förlags- och profilprodukter, utbildningar och intäkter från fastigheten Öster Malma.

Resultatdisposition

Styrelsen och generalsekreteraren föreslår att de medel som förbundet fritt förfogar över dvs avsättning för framtida satsningar 11 401 tkr, avsättning för tryggande av personal, 12 452 tkr, disponibla medel 26 737 tkr samt årets resultat, 5 729 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras i avsättning för framtida satsningar	14 753 tkr
Balanseras i avsättning för tryggande av personal	12 452 tkr
Balanseras i disponibla medel	29 115 tkr
	<hr/>
	56 320 tkr

Disponibla vinstmedel i dotterbolag som ingår i koncernen uppgår till 4 176 tkr (4 081 tkr).

FEM ÅR I SAMMANDRAG

Belopp i tkr

	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter					
Medlemsavgifter och samarbetsavtal	69 884	67 958	68 805	69 797	66 826
Viltvårdsfonden	0	8 600	52 250	52 250	52 250
Anslag och bidrag	55 186	51 993	24 092	20 936	18 709
Övriga intäkter	69 649	57 023	30 221	32 041	29 220
Totala intäkter	194 719	185 575	175 368	175 025	167 005
Rörelsens kostnader					
Tryckning och distribution	18 693	18 123	16 991	16 264	13 753
Personalkostnader	88 668	82 005	80 644	73 660	78 330
Övriga kostnader	85 972	85 672	80 242	73 556	77 561
Totala kostnader	193 333	185 800	177 877	163 480	169 644
Operativt resultat	1 386	-225	-2 510	11 546	-2 638
Finansiellt netto	4 343	484	2 109	-2 862	-270
Årets resultat	5 729	259	-401	8 684	-2 908
Balansomslutning	135 888	117 087	116 727	111 564	99 112
Nyckeltal					
Anslag/totala intäkter %	28,3	32,7	43,5	41,8	42,5
Egen kapitaltillväxt %	11,4	0,6	-0,8	20,7	-6,5
Balanslikviditet %	65,2	47,4	41,2	45,7	36,2
Soliditet % (per 31/12)	41,4	43,2	43,1	45,4	42,3
Antal medlemmar (per 31/12)	150 332	155 160	154 226	153 898	151 662
Antal jaktkort i landet	281 788	275 944	269 174	263 383	258 296
Andel av jaktkort i landet %	53,3	56,2	57,3	58,4	58,7
TS upplaga Svensk Jakt	120 500	119 200	119 900	120 100	117 400
Genomsnittligt antal anställda	115	112	112	111	113

Egen kapitaltillväxt = utgående eget kapital/ingående eget kapital * 100

Balanslikviditet = omsättningstillgångar/kortfristiga skulder * 100

Soliditet = eget kapital per 31/12/balansomslutning per 31/12 * 100

RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr

	Not	2023	2022
Rörelsens intäkter			
Medlemsavgifter och samarbetsavtal		69 884	67 958
Viltvårdsfonden		0	8 600
Anslag och bidrag		55 186	51 993
Övriga intäkter	3	69 649	57 023
Totalt intäkter		194 719	185 575
Rörelsens kostnader			
Tryckning och distribution		-18 693	-18 123
Handelsvaror		-6 443	-6 141
Övriga externa kostnader	4, 5	-74 084	-73 877
Personalkostnader	6	-88 668	-82 005
Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	7	-5 445	-5 654
Totalt kostnader		-193 333	-185 800
Operativt resultat		1 386	-225
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	8	4 573	544
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-230	-60
Resultat från finansiella poster		4 343	484
Årets resultat		5 729	259

BALANSRÄKNING

	Not	2023-12-31	Belopp i tkr 2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	10	83	1 083
Summa		83	1 083
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	11	26 814	29 066
Inventarier, verktyg och installationer	12	6 966	7 950
Summa		33 780	37 016
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	13	3 030	3 030
Andra långfristiga värdepappersinnehav	14	44 705	42 006
Andra långfristiga fordringar hos koncernföretag		2 400	2 400
Summa		50 135	47 436
Summa anläggningstillgångar		83 998	85 536
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Färdiga varor och handelsvaror		2 069	4 545
Summa		2 069	4 545
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		5 398	4 482
Fordringar hos koncernföretag		7 640	6 792
Skattefordringar		735	0
Övriga fordringar		954	459
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	7 330	7 286
Summa		22 057	19 019
Kassa och bank	16	27 764	7 987
Summa omsättningstillgångar		51 890	31 551
SUMMA TILLGÅNGAR		135 888	117 087

BALANSRÄKNING

	Not	2023-12-31	Belopp i tkr 2022-12-31		
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Avsättning för framtida satsningar		11 401	10 960		
Avsättning för tryggande av personal		12 452	12 452		
Disponibla medel		26 737	26 884		
Årets resultat		5 729	259		
Summa eget kapital		56 319	50 555		
Kortfristiga skulder					
Checkräkningskredit (limit 40 000 tkr)	17	0	0		
Leverantörsskulder		9 961	6 520		
Skatteskulder		0	299		
Övriga skulder		24 906	12 162		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	44 702	47 551		
Summa kortfristiga skulder		79 569	66 532		
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		135 888	117 087		
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL					
		Avsättning för framtida satsningar	Avsättning för tryggande av personal	Disponibla medel	Årets resultat
Utgående balans enligt balansräkning föregående år		10 960	12 452	26 884	259
Disposition enligt årsstämmobeslut					
lansspråktagande av medel för framtida satsningar					0
Avsättning till medel för framtida satsningar		406		-406	0
Gåvor till medel för framtida satsningar		35			0
Avsättning för tryggande av personal					0
Disponibla medel				259	-259
Årets resultat					5 729
Vid årets slut		11 401	12 452	26 737	5 729
Disponibla medel är Fritt eget kapital.					
Syftet med avsättning för framtida satsningar är att genom bidrag och avsättningar stödja framtidsfrågor inom förbundet.					

KASSAFLÖDESANALYS

	Not	Belopp i tkr	
		2023	2022
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		5 729	259
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		4 470	5 023
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		10 199	5 282
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning(-)/minskning(+) av varulager		2 477	-485
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsefordringar		-3 037	-2 570
Ökning(+)/minskning(-) av rörelseskulder		13 037	83
Kassaflöde från den löpande verksamheten		22 676	2 310
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1 209	-1 249
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1 010	649
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-17 900	-1 857
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		15 202	1 263
Kassaflöde från investeringsverksamheten		- 2 897	-1 195
Finansieringsverksamheten			
Upptagna/amorterade lån		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0
Årets kassaflöde		19 779	1 115
Likvida medel vid periodens början	17	7 986	6 871
Likvida medel vid periodens slut		27 765	7 986
Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys			
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Gåvor till framtida satsningar		35	18
Vinst vid avyttring av anläggningstillgångar		-1 010	-649
Avskrivningar		5 445	5 654
		4 470	5 023

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning (K 3). Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med föregående år.

Redovisningsvaluta

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor och beloppen anges i tkr om inget annat anges.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden varvid justering skett för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa och banktillgodohavanden, kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatt för en obetydlig risk för värdefluktuation.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Bidrag redovisas normalt enligt kontantprincipen. Om ett bidrag avser bestämd tidsperiod periodiseras bidraget över denna period.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i förbundet.

Bidrag

Som bidrag räknas likvida medel som förbundet erhåller från bidragsgivare som är ett offentligrättsligt organ. Förbundet har under 2023 erhållit bidrag/anslag från bla Kammarkollegiet, Naturvårdsverket, Jordbruksverket samt länsstyrelser. Offentligrättsliga organ utgörs av staten, landsting, länsstyrelser, kommuner samt EU.

Varulager

Varulager, värderat enligt Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2000:3), är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först in- först ut- principen, respektive verkligt värde. Därvid har inkuransrisken beaktats.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde och avskrivning sker över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas:	Nyttjandeperiod
Byggnader	25-33 år
Byggnadsinventarier	10 år
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Datorer	3 år
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	3 år

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden.

Finansiella tillgångar i form av värdepapper redovisas till anskaffningsvärdet, vilket inkluderar eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Långfristiga värdepappersinnehav vars verkliga värde är lägre än det redovisade värdet skrivs ned till det verkliga värdet om värdenedgången kan antas vara bestående. Kortfristiga placeringar värderas löpande till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde, vilket motsvarar nuvärdet av framtida betalningar diskonterade med den effektivränta som beräknats vid anskaffningstillfället.

Kortfristiga fordringar redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Kortfristiga skulder, vilka förväntas bli reglerade inom 12 månader, redovisas till nominellt belopp.

Leasing – leasetagare

Leasingavtal klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna förknippade med leasingobjektet i all väsentlighet har förts över till leasetagaren. I annat fall är det fråga om operationell leasing. Förbundet har inga väsentliga finansiella leasingavtal varför samtliga leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal vilket innebär att leasingavgiften fördelas linjärt över leasingperioden.

Koncernredovisning

Förbundet äger dotterföretag, men med stöd av ÅRL 7 kap 3 a § upprättas inte någon koncernredovisning.

Inköp och försäljning mellan Svenska Jägareförbundet och dotterföretaget Jägareförbundet Service AB

Försäljning till dotterföretaget har under 2023 uppgått till 843 tkr (736 tkr).

Inköp från dotterföretaget har under 2023 uppgått till 2 813 tkr (3 038 tkr).

Likvida placeringar

Likvida placeringar värderas i enlighet med årsredovisningslagen till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Värdepapper värderas med avseende på värdepappersportföljen i sin helhet.

Skatter

Skatt på årets resultat i resultaträkningen består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av transaktioner eller händelser.

Förbundet redovisar ingen skatt på årets resultat i resultaträkningen med hänsyn till att de delar i verksamheten som inte omfattar medlemsverksamheten och som har bedömts vara inkomstskattepliktiga inte uppvisar skattemässiga överskott.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

För att upprätta finansiella rapporter gör styrelsen bedömningar och uppskattningar som påverkar de redovisade beloppen av tillgångar och skulder, intäkter och kostnader. Verkligt utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Varje år prövas om det finns någon indikation på att tillgångars värde är lägre än det redovisade värdet. Finns en indikation så beräknas tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högsta av tillgångens verkliga värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet.

NOT 3 ÖVRIGA INTÄKTERS FÖRDELNING

	2023	2022
<i>Övriga intäkter per väsentligt intäktsslag</i>		
Prenumerationer/Annonsintäkter	11 206	12 136
Förlagsförsäljning	5 952	7 433
Kursgårdstjänster/Kurser	2 334	3 909
Utförda tjänster	41 411	22 491
Övrigt	8 745	11 054
Summa	69 649	57 023

NOT 4 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

	2023	2022
Övriga direkta kostnader ink medlemsförsäkring	15 200	15 029
Lokal- och fastighetskostnader	8 670	9 620
Förbrukningsinv., reparation, underhåll och leasing inv.	15 829	11 907
Rese- och transportkostnader	2 997	3 328
Försäljningskostnader	1 901	1 691
Kontorsmaterial, trycksaker, tele och porto	4 474	6 214
Förvaltningskostnader	6 165	5 029
Externa tjänster	16 411	18 549
Övriga kostnader	2 437	2 512
Summa	74 084	73 878

NOT 5 ERSÄTTNING TILL REVISORER

	2023	2022
<i>Arvoden och kostnadsersättningar</i>		
<i>Mazars AB</i>		
Revisionsuppdraget	340	305
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	29	90
Skatterådgivning	1 004	593
Övriga tjänster	0	0
Summa	1 373	988

Posten skatterådgivning består av kostnader för genomlysning av ev påverkan av upphandlingsförfarande.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 6 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

	2023	2022
Medelantalet anställda		
Sverige	115	112
Varav män	60%	59%
Ledningen		
Styrelsen	10	10
Varav män	60%	70%
Generalsekreterare och övriga företagsledningen	13	13
Varav män	77%	85%

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2023	2022
Styrelse och förtroendevalda		
Ordföranden	327	314
Styrelsen	380	359
Förtroendevalda	451	404
Sociala kostnader	252	233
Summa:	1 410	1 311

Arvoden till styrelseledamöter och övriga förtroendevalda redovisas i resultaträkningen under posten övriga externa kostnader.

Anställda

Generalsekreterare	1 458	1 321
Övriga anställda	60 288	54 915
Summa	61 746	56 236

Sociala kostnader	25 481	24 333
Varav pensionskostnader	6 568	7 015
Övriga personalkostnader	1 440	1 436
Summa:	88 668	82 005

Till styrelsens ordförande och övriga styrelsemedlemmar utgår arvode enligt årsstämmans beslut. Ersättning till generalsekreteraren beslutas av styrelsen. Generalsekreterarens pension tecknas enligt ITP-planen med pensionsålder 65 år. Vid uppsägning från förbundets sida gäller en uppsägningstid om 6 månader, vid uppsägning från generalsekreterarens sida 6 månader. Vid uppsägning från förbundets sida har generalsekreteraren rätt till ytterligare 6 månaders ersättning utan arbetskyldighet.

NOT 7 AVSKRIVNINGAR AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2023	2022
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	-1 000	-1 000
Byggnader och markanläggningar	-2 252	-2 426
Inventarier, verktyg och installationer	-2 193	-2 228
Summa	-5 445	-5 654

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 8 RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

	2023	2022
Ränteintäkter, övriga	1 080	153
Utdelningar	16	22
Vinst vid avyttring av värdepapper	3 477	369
Summa	4 573	544

NOT 9 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

	2023	2022
Räntekostnader	-166	-42
Övrigt	-64	-18
Summa	-230	-60

NOT 10 BALANSERADE UTGIFTER FÖR UTVECKLINGSARBETEN OCH LIKNANDE ARBETEN

	23-12-31	22-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	7 125	10 929
Utrangeringar	0	-3 804
Summa	7 125	7 125

<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-6 041	-8 845
Utrangeringar	0	3 804
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-1 000	-1 000
Summa	-7 041	-6 041
Redovisat vid årets slut	83	1 083

NOT 11 BYGGNADER OCH MARK

	23-12-31	22-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	77 890	79 071
Utrangeringar	0	-1 181
Summa	77 890	77 890

<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-48 824	-47 576
Utrangeringar	0	1 178
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-2 252	-2 426
Summa	-51 076	-48 824
Redovisat vid årets slut	26 814	29 066

Taxeringsvärde, byggnader	2 883	2 883
Taxeringsvärde, mark	64 863	64 863
Summa	67 746	67 746

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 12 INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER	23-12-31	22-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	17 686	18 889
Nyanskaffningar	1 209	1 249
Försäljningar	-88	-51
Utrangeringar	0	-2 401
Summa	18 807	17 686

<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-9 736	-9 963
Utrangeringar/Försäljningar	88	2 455
Årets avskrivning enligt plan	-2 193	-2 228
Summa	-11 842	-9 736
Redovisat vid årets slut	6 966	7 950

NOT 13 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG	23-12-31	22-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Aktier i dotterföretag vid årets början	3 030	3 030
Redovisat vid årets slut	3 030	3 030

Specifikation av förbundets innehav av aktier och andelar i koncernföretag			
Dotterföretag/ Org nr/ Säte	Antal andelar	Andel i %	Bokfört värde
Jägareförbundet Service AB			
556429-9302, Nyköping	1 000	100	2 400
Tassofena AB, 556173-7338, Stockholm	1 000	100	630
<i>Dotterföretag/ Org nr/ Säte</i>	<i>Eget kapital</i>	<i>Årets resultat</i>	
Jägareförbundet Service AB			
556429-9302, Nyköping	3 621	106	
Tassofena AB, 556173-7338, Stockholm	782	-11	

NOT 14 ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV	23-12-31	22-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	42 006	41 412
Inköp	17 900	1 857
Försäljningar	-15 202	-1 263
Summa	44 705	42 006
Redovisat vid årets slut	44 705	42 006

Marknadsvärde 31/12 2023 52 752tkr (47 070 tkr)

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 15 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER	23-12-31	22-12-31
Förutbetalda lokalhyror, leasingavtal och övriga poster	7 330	7 286
Summa	7 330	7 286

NOT 16 LIKVIDA MEDEL	23-12-31	22-12-31
Banktillgodohavanden	27 764	7 987
Summa	27 764	7 987

NOT 17 CHECKRÄKNINGSKREDIT	23-12-31	22-12-31
Beviljad checkräkningskredit uppgår till	40 000	40 000
Outnyttjad kredit på balansdagen	-40 000	-40 000
Utnyttjad kredit på balansdagen	0	0

NOT 18 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER	23-12-31	22-12-31
Förutbetalda medlemsavgifter	34 917	33 261
Semesterlöneskuld	4 195	4 158
Övriga poster	5 591	10 132
Summa	44 702	47 551

NOT 19 STÄLLDA SÄKERHETER	23-12-31	22-12-31
För skulder till kreditinstitut (checkräkningskredit)		
Fastighetsinteckningar	55 000	55 000
Summa	55 000	55 000

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

NOT 20 VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Inga väsentliga händelser har skett efter räkenskapsårets utgång.

NOT 21 RESULTATDISPOSITION

Styrelsen och generalsekreteraren föreslår att de medel som förbundet fritt förfogar över, dvs avsättning för framtida satsningar, 11 401 tkr, avsättning för tryggnad av personal, 12 452 tkr, disponibla medel, 26 737 tkr, samt årets resultat, 5 729 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras i avsättning för framtida satsningar	14 753
Balanseras i avsättning för tryggnad av personal	12 452
Balanseras i disponibla medel	29 115
	56 320

ÖSTER MALMA MARS 2024

Öster Malma den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Peter Eriksson

Förbundsordförande

Mikael Samuelsson

1:e vice ordförande

Anders Gruvaeus

2:e vice ordförande

Gun Fahlander

Birgitta Isaksson

Lennart Johannesson

Madeleine Lilliehöök

Rebecca Lundholm Krig

Hans Olsson

Frederik Treschow

Björn Sundgren

Arbetstagarrepresentant

Åke Granström

Tf Generalsekreterare

Vår revisionsberättelse har lämnats på Öster Malma den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Martin Dagermark

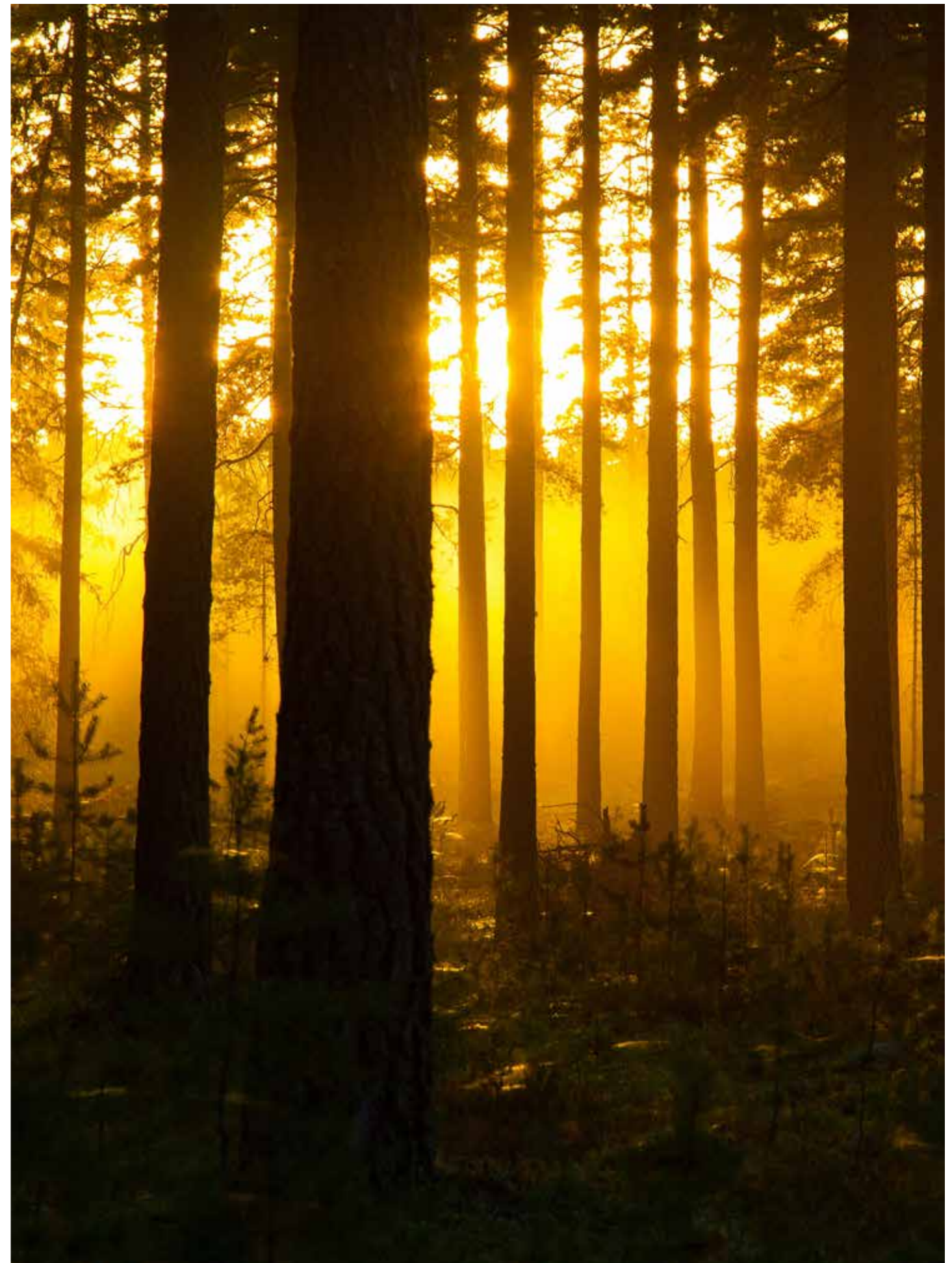
Auktoriserad revisor

Av årsstämman valda revisorer

Björn Bentevik

Förtroendevald revisor

Denna årsredovisning har signerats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.

Penneo dokumentnyckel: U7Q04-5EYG6-6E7CJ-MWVPU-T1PHC-F546P

FOTO: MOSTPHOTOS

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Svenska Jägareförbundet
Org. nr 802001-6658

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Jägareförbundet för år 2023. Svenska Jägareförbundets årsredovisning ingår på sidorna 56 – 70 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av styrelsens och generalsekreterarens verksamhetsberättelse med statistikuppgifter för 2023.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande av denna information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift.

Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta

verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen och generalsekreteraren om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Svenska Jägareförbundet för år 2023.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om

detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust jag vi granskat om förslaget är förenligt med föreningens stadgar.

Vår revisionsberättelse har lämnats på Öster Malma den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Martin Dagermark
Auktoriserad revisor

Björn Bentevik
Förtroendevald revisor

Granskningsrapport

Till föreningsstämman i Svenska Jägareförbundet
Org. Nr 802001-6658

Jag har genomfört en granskning av förbundsstyrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Svenska Jägareförbundet för år 2023.

Det övergripande syftet med min granskning är att se till att på förbundsstämman beslutade mål, strategier och riktlinjer uppnås och följs samt att detta sker i enlighet med jägareförbundets stadgar.

Granskningen har främst bestått av genomgång av protokoll och rapporter samt genomgång av extern och intern kommunikation. Vidare genom möten och samtal med tjänstemän och förtroendevalda på olika nivåer i organisationen, på Öster Malma, men även ute bland länsföreningarna.

Mina slutsatser av den genomförda granskningen är:

- Att Svenska jägareförbundets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och fullgott sätt
- Att den interna kontrollen varit god
- Att de övergripande målen till alla väsentliga delar har uppnåtts

Med hänvisning till ovanstående slutsatser anser jag att det finns goda skäl till den rekommendation som jag och den auktoriserade revisorn lämnat i vår gemensamma revisionsberättelse, att förbundsstämman beslutar att bevilja styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret.

Nyköping den 21 mars 2024

Björn Bentevik
Förtroendevald revisor

Svenska Jägareförbundet

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

<p>BJÖRN SUNDGREN Personalrepresentant Serienummer: 19640414xxxx IP: 217.213.xxx.xxx 2024-03-22 11:31:27 UTC</p> 	<p>GUN FAHLANDER Styrelseledamot Serienummer: 19560420xxxx IP: 90.230.xxx.xxx 2024-03-22 11:44:51 UTC</p>
<p>LENNART JOHANNESSEN Styrelseledamot Serienummer: 19681104xxxx IP: 192.36.xxx.xxx 2024-03-22 12:37:33 UTC</p> 	<p>Karin Eva Madelaine Lilliehöök Styrelseledamot Serienummer: 19580326xxxx IP: 83.254.xxx.xxx 2024-03-22 12:52:52 UTC</p>
<p>ANDERS GRUVAEUS Styrelseledamot Serienummer: 19610309xxxx IP: 176.10.xxx.xxx 2024-03-24 11:24:08 UTC</p> 	<p>Hans Axel Olsson Styrelseledamot Serienummer: 19860317xxxx IP: 213.64.xxx.xxx 2024-03-24 12:30:21 UTC</p>

Penneo dokumentnyckel: UT004-5EY66-6E7CJ-MWWPU-T1PHC-F546P

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

<p>MIKAEL SAMUELSSON Styrelseledamot Serienummer: 19640118xxxx IP: 2.249.xxx.xxx 2024-03-24 12:34:59 UTC</p> 	<p>BIRGITTA ISAKSSON Styrelseledamot Serienummer: 19650908xxxx IP: 89.160.xxx.xxx 2024-03-24 12:41:40 UTC</p>
<p>REBECCA LUNDHOLM KRIG Styrelseledamot Serienummer: 19691124xxxx IP: 185.219.xxx.xxx 2024-03-25 05:46:46 UTC</p> 	<p>FREDERIK TRESCHOW Styrelseledamot Serienummer: 19700610xxxx IP: 81.225.xxx.xxx 2024-03-25 08:33:16 UTC</p>
<p>PETER ERIKSSON Styrelseordförande Serienummer: 19590815xxxx IP: 90.233.xxx.xxx 2024-03-25 10:56:48 UTC</p> 	<p>Jan Åke Valter Granström Generalsekreterare Serienummer: 19620315xxxx IP: 77.91.xxx.xxx 2024-03-25 15:58:28 UTC</p>

Penneo dokumentnyckel: UTQ04-5EY66-6E7CJ-MWWPU-T1PHC-F546P

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

BJÖRN BENTEVIK

Förtroendevald revisor

Serienummer: 19581027xxxx

IP: 178.174.xxx.xxx

2024-03-25 19:58:58 UTC

Lars Martin Daniel Dagermark

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19661116xxxx

IP: 217.16.xxx.xxx

2024-03-26 06:59:39 UTC

Penneo dokumentnyckel: UTQ04-5EYG6-6E7CJ-MWWPU-T1PHC-F546P

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>